



# ክዲስ ዘመን

ዓርብ

81ኛ ዓመት ቁጥር 259 ግንቦት 19 ቀን 2014 ዓ.ም ጥጋ 10:00

ብዕራችን ለኢትዮጵያ ህዳሴ ይተጋል!



## «የኢትዮጵያ እና ናይጄር ትብብር መጠናከር ስሕተት ወሳኝ ነው»

- ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ

- ጠቅላይ ሚኒስትሩ በኅብረቱ የመሪዎች ጉባኤ ላይ ለመሳተፍ ማላቦ ይገኛሉ

በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡- የኢትዮጵያ እና ናይጄር ትብብር መጠናከር ለአህጉራዊ ትብብር ወሳኝ መሆኑን ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ ተናገሩ።

በናይጄር የሁለት ቀናት ይፋዊ የሥራ ጉብኝት ያደረጉት ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ፣ ጉብኝቱን

አጠናቀው በአፍሪካ ኅብረት ልዩ የመሪዎች ጉባኤ ላይ ለመሳተፍ ከልዑካን ቡድናቸው ጋር ትናንት ወደኢ.ኤ.ቶ.ሪያል ጊኒ ማላቦ አምርተዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ አድርገው በተሰኘው የፕሬዚዳንት ቤተ መንግሥት ሲደርሱ በፕሬዚዳንት ሞሐመዱ ቡሃሪ ደማቅ አቀባበል ተደርጎላቸዋል።

በመቀጠልም በጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ

የተመራው ልዑካ ከናይጄር ልዑካን ቡድን ጋር የሁለትዮሽ ውይይት አድርጓል።

ከውይይቱ በኋላም ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ በማህበራዊ ትስስር ገጻቸው ባሰጡት ጽሑፍ፣ ኢትዮጵያ እና ናይጄር ታላላቅ የአፍሪካ አገራት መሆናቸውን ጠቁመው፣ «የእኛ ትብብር መጠናከሩ ለሁለትዮሽ

«የኢትዮጵያ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

## መከላከያ የኢትዮጵያን ሱዳንዊነት ለመጠበቅ በተጠንቀቅ ላይ መሆኑን አስታወቀ

በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡- የኢትዮጵያን ሱዳንዊነትና አንድነት ለመጠበቅ በተጠንቀቅ ላይ እንደሚገኝ መከላከያ ሰራዊት አስታወቀ።

በመከላከያ ሰራዊት የምዕራብ ዕንድ 22ኛ ንስር ክፍለጦር የላቀ ውጤት ላስመዘገቡ አመራሮችና የሰራዊት አባላት የማዕረግ ዕድገት፣ ሜዳይና የዕውቅና ሽልማት ተሰጥቷል።

በወቅቱ የጦር ኃይሎች ኢትዮጵያን ስም ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁላ እንዳስታወቁት፣ ሰራዊቱ አሁንም ኢትዮጵያን ለመጠበቅ በተጠንቀቅ ላይ ይገኛል።

ሰራዊቱ የድል ምልክት ነው። አገራችንን ሊያጠቃ የሚመጣውን

መከላከያ ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል



ሰራዊቱ ስባሳት የማዕረግና ሚዳይ ሽልማት ተሰጥቷል

**ደርባ ሚድያ ሲሚንት ኃ/የተ/የግል ማህበር**

በልዩ የደርባ ሲሚንት መስመር 8688 ወይም  
 - 0111 26 26 27 - 0922 11 53 24/26  
 - 0111 26 26 28 - 0922 72 74 48/49  
 - 0111 26 26 29 - 0922 72 38 70  
 - 0111 26 26 30 - 0922 72 38 72  
 ፋክስ:- 0111 26 23 45 እና  
 0111 26 23 18

**ይዘቱን**  
 ደረጃቸውን ጠብቀን የምናመርታቸውን ጥራት ያላቸው የሲሚንት ምርቶች ቤትም ወይም ፕሮጀክትም ደጃፍ ላይ ያለውጣ ውረድ በደርባ ትራንስፖርት ኃ.የተ.የግ.ማ አማካይነት እናቀርባለን።

**ነገን ዛሬ እንሥራ**

**ኦርሚያን ይጎብኙ**  
 የብዝሃ-ውበት ምድር!

Website: <https://www.visitoromia.org>  
 Facebook: <https://www.facebook.com/visitoromia/>  
 Instagram: <https://instagram.com/VisitOromia>  
 Twitter: <https://twitter.com/VisitOromia>  
 LinkedIn: <https://linkedin.com/company/visitoromia>  
 YouTube: <https://YouTube.com/visitoromia>  
 Pinterest: [https://Pinterest.com/visit\\_ormia](https://Pinterest.com/visit_ormia)  
 Telegram: [https://t.me/visit\\_ormia](https://t.me/visit_ormia)

**ኦርሚያ ተራገም ኮሚሽን**  
[www.visitoromia.org](http://www.visitoromia.org)

**Medhin Decor**

የተገጠላለ ድንቅ የሰርግ አዳራሽ ከነ ሙሉ የውበት ስራ የተሟላ የምግብ ገጣጆች ከሙሉ መስተጋግዶ ጋር

ለሠርግ ለልዩት እንዲሁም ለልዩ ልዩ ገጣጆች

አድራሻ 1ኛ ቦሌ ጉቱ ኮሚርሻል ጀርባ 2ኛ ከቃሊቲ ማሰልጠኛ አለፍ ብሎ ቆርኪና ጣሳ ፋብሪካ ገባ ብሎ  
 Contact Us 0911222993/ 0911208918

በደቡብ ክልል የተጀመረው ሕግ የማስከበር ተግባር ተጠናክሮ እንደሚቀጥል ተገልጾ

**ገጽ 4**

የሕወሓት ቡድን የሥልጣን ዘመኑን ለማራዘም እሁንም ሕዝቡን ለማሳሳት እየሞከረ ነው

**ገጽ 4**

**አዳማ ቆርቆሮ ፋብሪካ**  
**ADAMA STEEL FACTORY**

ሚስጣር ከ3 ቁጥር -15 ቁጥር

የብረት ግዳጅ ግዳጅ ግዳጅ ግዳጅ ግዳጅ

0940 505050/0940 606060/0940 909090/0940 808080/0920 656565

**UNIC ETHIOPIA**  
 ሕብረት ኢንሹራንስ አማ  
 THE UNITED INSURANCE COMPANY SC  
 'Tomorrows Company Today'

ለህይወት ስህተት ለሁሉም የመድን ፍላጎት ህጋዊ ግዴታ ለንብረት

+251 111 26 34 34  
 @united.insurance@unic-ethiopia.com  
 07469





# ኢንዱስትሪውን የሚያዘምን ፖሊሲ በቅርቡ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ይጸድቃል ተብሎ ይጠበቃል

## ተስፋ ፈረ

አዲስ አበባ፡- ቀረጻው ተጠናቆ ውይይቶች የተካሄዱበት አዲስ የኢንዱስትሪ ፖሊሲ በቅርቡ በሚኒስትሮች ምክር ቤት እንደሚጸድቅ ፕላንና ልማት ሚኒስቴር አስታወቀ።

የፕላንና ልማት ሚኒስቴር ሚኒስትር ዶክተር ፍጹም አሰፋ ከዘመን መጽሐት ጋር ባደረጉት ቆይታ እንደገለጹት፣ ቀረጻው ተጠናቆ ብዙ ውይይቶች የተደረጉበት በቅርቡ በሚኒስትሮች ምክር ቤት እንደሚጸድቅ የሚጠበቀው አዲስ የኢንዱስትሪ ፖሊሲ በአስር አመቱ የልማት ዕቅድ በአገር በቀል ኢኮኖሚ ማሻሻያው የተወጣኑ እቅዶችን ለማሳካት ትልቅ እገዛ ያደርጋል።

ሚኒስትሩ አዲሱ የኢንዱስትሪ ፖሊሲ የአይታ ለውጦች እንዳሉት ተናግረዋል። ፖሊሲው ኢንዱስትሪ ተነጥሎ ብቻውን ሳይሆን ከሌሎች ዘርፎች ጋር ተሳስሮ

መልማትና መተሳሰር እንዳለበት አምኖ የተነሳ መሆኑን በመግለጽ ግብርና ለኢንዱስትሪው ግብዓት ማቅረብ ካልቻለ አግሮፕሮሰሲንግ ኢንዱስትሪውና ሌሎችም ኢንዱስትሪዎች ሊለሙ አይችሉም፤ የማዕድን ዘርፉ ግብዓት ማቅረብ ካልቻለ የኢንዱስትሪው ዘርፍ ሊለማ አይችልም ስለዚህ አዲሱ ፖሊሲ በእነዚህ ዘርፎች መካከል ያለውን ትስስር በከፍተኛ ሁኔታ ማገናኘቱን እና እውቅና መስጠቱን ገልጸዋል።

አዲሱ ፖሊሲ በኢንዱስትሪው ውስጥ ከታች ወደላይና ከላይ ወደታች ለኖር የሚገባውን ትስስር ታሳቢ ያደረገ ነው ያሉት ዶክተር ፍጹም፤ ይህ አሁን በኢንዱስትሪ ፓርኮቻችን ውስጥ በፈለግነው መጠን ያልፈጸልን ነገር ነው። አንድ ሸሚዝ የሚያመርት ትልቅ 4-ብሪካ የሸሚዙን ኮሌታ «የሸሚዙን አዝራር እና ለሸሚዙ ግብዓት የሚሆኑ ከጥጥ ጀምሮ ያሉ ግብዓቶችን በትስስር እዚህ ካሉ አነስተኛና መካከለኛ ኢንዱስትሪዎች እንዲቀበልና እንዲሠራ እንፈልጋለን።



ዶክተር ፍጹም አሰፋ

በተወሰነ ደረጃ እየተሠሩ ያሉ ሥራዎች ቢኖሩም ገና ብዙ ይቀረናል። ብለዋል።

አያይዘውም «የኢንዱስትሪ አብዮት ይመጣል እያልን ነው፤ ይህ አብዮት ዲጂታል አብዮት ነው። ይህንን የዲጂታል አብዮት ዛሬ ላይ አስበንበት ካልተዘጋጀን ሲመጣ እንደርስበታለን ማለት አንችልም። ኢትዮጵያ ይህንን ማጣት የለባትም። ከዚህ በፊት የነበሩትን የኢንዱስትሪ አብዮቶች አጥታለች። ስለዚህ አዲሱ የኢንዱስትሪ ፖሊሲ አራተኛውን የኢንዱስትሪ አብዮትም ታሳቢ ያደረገ ነው» ብለዋል።

እንደ ሚኒስትሩ ገለጻ በኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ዋና ባለቤትነት እየተመራ ያለው አዲስ ፖሊሲ ላይ የሚመለከታቸው መንግሥታዊ እና መንግሥታዊ ያልሆኑ አካላት እንዲሁም ባለሙያዎች አስተያየት ሰጥተውበታል። ከተሳተፎና ከውይይት አልፎ በደንብ የተደራጀ ግብዓት የተደረገበትም ነው። አሁንም በዚያ የመገልበት ሂደት ውስጥ ያለ ሲሆን ኢትዮጵያ በአጭር ጊዜ ውስጥ በጣም ጥሩ የሚባል የኢንዱስትሪ ፖሊሲ ይኖራታል።



አቶ ሊንጦ ስታ

## ብሔራዊ ምክክሩ በሕዝቦች መካከል መተማመንን በመፍጠር ሰላምን ሲያሰፍን እንደሚችል ተገለጸ

### ገመቱ ከደር

አዲስ አበባ፡- ብሔራዊ ምክክሩ በመሠረታዊ ጉዳዮች መግባባት ላይ ለመድረስ እና በሕዝቦች መካከል መተማመንን በመፍጠር ሰላምን ሲያሰፍን የሚያስችል የዲሞክራሲ ሥርዓት ለመገንባት እንደሚያስችል ፖለቲከኛ አቶ ሊንጦ ስታ ተናገሩ።

አቶ ሊንጦ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፣ ብሔራዊ ምክክሩ በሕዝቦች መካከል መተማመን እና መግባባትን በመፍጠር ሰላምን ያሰፍናል። የዲሞክራሲ ሥርዓት ለመገንባት ያስችላል።

ሂደቱ በሕዝቦች መካከል መተማመን እና መግባባትን በማጠናከር ሰላም ለማስፈን የላ ሚና እንደሚኖረው፣ በግጭት አካባቢዎች ሰላም በማውረድ፣ ሰላም በሰፊነታቸው አካባቢዎች ደግሞ ከሁሉም አካላት ጋር በቅንጅትና በትብብር ለመሥራት እንደሚያስችል አመልክተዋል።

እንደሰጡት ማብራሪያ፣ ብሔራዊ ውይይቱ ሰላምን የሚያሰፍን የፖለቲካ ሥርዓት ለመገንባት ምቹ ሁኔታን በመፍጠር መተማመንና መግባባት ላይ እንዲደረስ ያደርጋል።

ሠላም በደረሰባቸው አካባቢዎች የግጭታቸውን ምክንያት በመለየት መፍትሄ እንዲያገኙ እና ሠላም እንዲሰፍን መሥራት እንደሚያስፈልግም የጠቆሙት አቶ ሊንጦ፣ በመሠረታዊ ጉዳዮች ላይ ባለመግባባት የተፈጠሩ ፖለቲካዊ አለመግባባቶች በአብዛኛው በአገራዊ ምክክሩ መፍትሔ እንደሚቻል አምኑታቸው መሆኑንም ተናግረዋል። ኢትዮጵያ ምን ዓይነት ሕዝቦች ያላት አገር ናት? ምን ዓይነት የዲሞክራሲ ሥርዓት ያስፈልጋታል? የሚሉትን መሰል ጉዳዮች መተማመን፣ ምላሽ መግባባት ላይ ሊደረስ ይገባል። ይህ ካልሆነ ሰላም የሚያሰፍን ሥርዓት መገንባት ያስቸግራል ብለዋል አቶ ሊንጦ።

ሠላም በደረሰባቸው አካባቢዎች በመሠረታዊ ፖለቲካዊ ጉዳዮች መግባባትና መተማመን ላይ መድረስ እንደሚገባ አመልክተዋል። በሁሉም አካባቢዎች ሰላም ማስፈንና ማጠናከር ይገባልም ብለዋል።

በአገራዊ ምክክሩ መግባባት ላይ መድረስ ወሳኝ ነው፣ የግጭት ምንጮችን ለይቶ ማጥናት፣ የሕግ የበላይነት ማስከበር ከመንግሥት ይጠበቃል። የተለመደውን ሳይሆን ዛሬ ኢትዮጵያ ያለችበትን ሁኔታ ያገናኘበ አዳዲስ ሀሳቦችን አመንጭቶ ማቅረብ ከምሁራን እንደሚጠበቅም አቶ ሊንጦ ገልጸዋል።



## በአሸባሪው ሕወሓት ቁጥጥር ስር የሚገኙ ዜጎች ስእንግልት እየተደረጉ መሆኑን የዋግክምራ ብሔረሰብ አስተዳደር አስታወቀ

### ፍቃድ ዳሬሳ

አዲስ አበባ፡- በአሸባሪው ሕወሓት ቁጥጥር ስር የሚገኙ አካባቢዎች የሚኖሩ ዜጎች ለእንግልት እየተደረጉ መሆኑን የዋግክምራ ብሔረሰብ አስተዳደር አስታወቀ።

የዋግክምራ ብሔረሰብ አስተዳደር ዋና አስተዳዳሪ አቶ ስታ ገበየሁ በተለይ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፣ በዞኑ ይተዳደሩ የነበሩ አበርገሌና ጳጳስ ወረዳዎች ሙሉ በሙሉ እንዲሁም የሰቆጣ ወረዳ አንድ ቀበሌና ዝቋላ ወረዳ ስድስት ቀበሌዎች እንዲሁም ሌሎች አካባቢዎች በአሸባሪው ሕወሓት ቁጥጥር ስር በመሆናቸው በእነዚህ አካባቢ የሚኖሩ ዜጎች ለተለያዩ ችግሮች ተጋልጠዋል።

የሽብር ቡድኑ ጳጳስ ወረዳ በሚገኝ የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ላይ ጋዝ በማርከፍከፍ ማውደሙንም አስታውቀዋል። ቡድኑ በአካባቢው የሚገኝ በርካታ ንብረትና እንስሳትን የመዝረፍ ተግባር ላይ መሰማራቱንም አስታወቀ።

በሽብር ቡድኑ ስር የሚገኙ አካባቢዎች የሚኖሩ

ዜጎች ላይ የሚደርሰው እንግልትና ሰቆቃ ያልቆመ መሆኑን የተናገሩት ዋና አስተዳዳሪው፣ የአካባቢዎቹን መሠረተ ልማቶች በማውደም፣ ሰዎችን በመግደልና በማፈናቀል እንዲሁም በማስፈራራት ሕዝቡ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ እንዲኖር ማድረጉን ተናግረዋል።

በሰብአዊ ድጋፍ ላይ የተሰማሩ የግብረሰናይ ድርጅቶችና ዓለምአቀፉ ማኅበረሰብ ለትግራይ ሕዝብ ከሚያቀርበው ድጋፍ ባሻገር በተጠቀሱት አካባቢዎች አስፈላጊ የእርዳታ ቁሳቁስና እርዳታዎች እያደረገ ባለመሆኑ ማኅበረሰቡ ለከፍተኛ ችግር እየተጋለጠ መሆኑን አስታውቀዋል።

በሌላ በኩል በሽብር ቡድኑ ስር ከሚገኙ ስፍራዎች የተፈናቀሉ ዜጎች ከ88ሺህ በላይ የሚሆኑት በሰቆጣ ከተማ ብቻ እንደሚገኙ የገለጹት ዋና አስተዳዳሪው፣ ተፈናቃዮቹ በአብዛኛው ከአበርገሌና ጳጳስ ወረዳዎች የተፈናቀሉ ሲሆኑ፣ ከሌሎች ወረዳዎች በተለይም ዝቋላ፣ ሰቆጣ ወረዳ፣ ኮረም፣ ዛታና አፍላ አካባቢዎች እንደሚገኙት ተናግረዋል።

የአገር ውስጥና የውጭ ተራድኦ ድርጅቶች ርብርብ በማድረግ ለተፈናቃይ ማኅበረሰብ በተቻለ

አቅም እርዳታ እያቀረቡ ይገኛሉ። በሰብአዊ ጉዳዮች ላይ የሚሠሩ ተቋማትን ጨምሮ የክልሉና የፌዴራሉ መንግሥት አስፈላጊ እርዳታዎችን እያቀረቡ እንደሚገኝም ጠቆመዋል።

በቀጣይ የከረምት ወራት የመጠለያ፣ የተላላፊ በሽታ ወይም ወረርሽኝ ሌሎች ተያያዥ ጉዳዮች እንደ ዋነኛ ችግር ሆነው የሚዘልቁ መሆናቸውን አንስተዋል።

በተለይ ደግሞ በከረምት ወቅት ተፈናቃዮች ወደ ቀያቸው ተመልሰው ሰብላቸውን በማሳቸው የሚዘሩበት ሁኔታ ካልተፈጠረ በቀጣይ ዓመት ለዳግም ተረጂነት መጋለጣቸው አይቀሬ መሆኑን አስታውቀዋል።

በመሆኑም መንግሥት በአጭር ጊዜ ውስጥ የድንኳንና ተሽከርካሪ እንዲሁም ሌሎች ከከረምት መግባት ጋር ተያይዘው ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን በማጤን ትኩረት እንዲሰጠው ብለዋል።

ለተፈናቃይ ይውላል ተብለው የሚቀርቡ ድጋፎ በፍትሃዊነት ለማዳረስ የዞኑ አመራር ትኩረት ሰጥቶ እየሠራ መሆኑን ዋና አስተዳዳሪው አስታውቀዋል።





# የትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ ዘርፉን ለማዘመን በትኩረት እየተሠራ መሆኑ ተገለጸ

• 2 ነጥብ 3 ቢ.ሊ.ዮን ብር የሎጅስቲክስ ወጪን ማዳን ተችሏል

### ውበሽት ሰንደቅ

አዲስ አበባ፡- የትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ ዘርፍን ለማዘመን በትኩረት እየተሠራ እንደሆነ የትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ ሚኒስቴር ገለጹ።

የትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ ሚኒስቴር ሚኒስትር ወይዘሮ ዳግማዊት ሞገስ፤ በትናንትናው ዕለት ለአ.ፌ.ዴ.ሪ 6ኛው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት 1ኛ ዓመት የሥራ ዘመን 10ኛ መደብኛ ስብሰባ የ2014 በጀት ዓመት የአሥር ወራት ሪፖርት አቅርበዋል። ሪፖርቱን ሲያቀርቡ እንደገለጹት፤ የትራንስፖርት እና ሎጅስቲክስ ዘርፍ በቴክኖሎጂ የዘመናዊ የተቀላጠፈ በማድረግ ለሕዝቡ ተደራሽ እንዲሆን የተለያዩ ሥራዎች ተሠርተዋል።

የትራንስፖርት ዘርፉ በዘመናዊ የመረጃ አያያዝ እና ልውውጥ ሥርዓት ባለመደራጀቱ እንዲሁም በአንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ባለመደገፉ በውስጥ-ስጦት ችግሮች እንዲቀንሱ ሆኗል ያሉት ሚኒስትሩ፤ ይህን ችግር ለመቅረፍ ትኩረት ተሰጥቶ ተሠርቷል ብለዋል።

በተሠሩት ሥራዎችም የሞደርናይዜሽን ሲስተም ተዘርግቶ 74 ሺህ 173 ሰዎች የትራንስፖርት አገልግሎት በበይነመረብ አግኝተዋል ተብሏል። በተጨማሪም የተቀናጀ የትራንስፖርት መተግበሪያ ሥርዓት ዘመኑ የሚጠይቀውን ቴክኖሎጂ እንዲያካትት ተደርጎ በማልማት በተያዘው በጀት ዓመት ወደሥራ እንዲገባ መደረጉን ሚኒስትሩ ገልጸዋል።

የትራንስፖርት ሚኒስትሩ ባቀረቡት ሪፖርት እንደገለጹት፤ በበጀት ዓመቱ ወደሥራ የገባው ይህ



ወይዘሮ ዳግማዊት ሞገስ

የተቀናጀ የትራንስፖርት መተግበሪያ ሥርዓት በጭነት ትራንስፖርት ዘርፍ መሠማራት ለሚፈልጉ የአንላይን አገልግሎት የሚሰጥ ሲሆን በተጨማሪም አዲስ የትራንስፖርት ብቃት ማረጋገጫ ለማውጣት እና ዓመታዊ ብቃት ማረጋገጫ ለማድረስ እንዲሁም ሌሎች አገልግሎቶች ማግኘት የሚያስችል ነው።

በማሪታይም አገልግሎት ተመሳሳይ ሥራዎች እየተሠሩ እንዳሉ የገለጹት ወይዘሮ ዳግማዊት፤ ከ4 ሺህ በላይ የመርከብ ካርቶች፤ መሀንዲሶች እና ሌሎች ሙያተኞች በአንላይን አገልግሎት ማግኘት መቻላቸውን ተናግረዋል።

በተመሳሳይ የሎጅስቲክስ ወጪዎችን በአገር ውስጥ ሥራዎች ለማዳን ሥራዎች ሲከናወኑ ነበር ያሉት ሚኒስትሩ፤

በበጀት ዓመቱ በአሥር ወራት ውስጥ በአጠቃላይ 2 ነጥብ 3 ቢ.ሊ.ዮን ብር የሎጅስቲክስ ወጪ ማዳን መቻሉን አብራርተዋል።

ይህ ሊገኝ የቻለው ቀድሞ በጅቡቲ ይታሸጉ የነበሩትን ኮንቴይነሮች በአገር ውስጥ በማሸግ፤ አማካይ የመርከቦችን የወደብ ላይ ቆይታ በማሳጠር፤ የባሕር ወደብ አጠቃቀምን በማስፋት እና ደረቅ ወደቦችን በመጠቀም ነውም ብለዋል።

በዚህም ዕቃዎች ጅቡቲ ሄደው ቢታሸጉ ይወጣ ከነበረው ወጪ ከ2 ነጥብ 06 በላይ መዳኑን፤ የመርከቦች የወደብ ላይ ቆይታ ከ15 ቀናት ወደ ዘጠኝ ቀናት ዝቅ ማለቱን እና የሌሎች ሥራዎች ድምር ውጤት የሎጅስቲክስ ወጪ ላይ አወንታዊ ውጤት መጫወታቸውን ሚኒስትሩ ገልጸዋል።

ወይዘሮ ዳግማዊት፤ በባቡር የማጓጓዣ አገልግሎትም 1 ነጥብ 34 ቶን ዕቃዎችን በማጓጓዣ 1 ነጥብ 39 ቢ.ሊ.ዮን ብር መገኘቱን አብራርተው፤ በኢትዮ ጅቡቲ ባቡር 108 ሺህ መንገደኞችን ወደተለያዩ መዳረሻዎች ማጓጓዣ ተችሏል ብለዋል።

በበጀት ዓመቱ አሥር ወራት ከ7 ሺህ በላይ ለሚሆኑ ባለሙያዎች የአቪየሽን ላይሰንሰ መስጠቱን እና ለ143 አውሮፕላኖች የበረራ ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መስጠቱን ያብራሩት ሚኒስትሩ፤ ከአቪየሽን ዘርፉ አገልግሎት በተለይም ከኤርናቪቪን አገልግሎት 1 ነጥብ 942 ሚ.ሊ.ዮን የአሜሪካ ዶላር ገቢ ተገኝቷል ብለዋል።

የትራንስፖርት እና ሎጅስቲክስ ሚኒስቴር ሚኒስትር ወይዘሮ ዳግማዊት፤ ዘርፉን ለማዘመን መንግሥት ባለው ቁርጠኝነት የ30 ዓመት የትራንስፖርት ማስተር ፕላን በማዘጋጀት የመጨረሻ መዕራፍ ላይ መድረሱን ገልጸዋል።



ዶክተር አዳኒ ተክለኛ

## ያልተጠናቀቀ የካፒታል ፕሮጀክቶች በ2015 በጀት ዓመት በአነስተኛ ወጪ ለአገልግሎት እንደሚበቁ ተገለጸ

አዲስ አበባ፡- በ2015 በጀት ዓመት አዳዲስ ካፒታል ፕሮጀክቶች ተግባራዊ እንደማይደረጉ እና ያልተጠናቀቁ የካፒታል ፕሮጀክቶችን በአነስተኛ ወጪ በትጋት በማጠናቀቅ ለአገልግሎት ለማብቃት ከፍተኛ ጥረት እንደሚደረግ የገንዘብ ሚኒስትር ዴኤታ ዶክተር አዳኒ ተክለኛ ገለጹ።

የ2015 በጀት አመት የፌዴራል መንግሥት በጀት ባነሰ ወጪ ብዙ ሥራ ለማከናወን በሚያስችል ጥብቅ የፊሊክስ ፖሊሲ ማዕቀፍ በመመራት እየተዘጋጀ መሆኑንም የገንዘብ ሚኒስትር ዴኤታው ተናግረዋል።

የገንዘብ ሚኒስቴር የፖሊሲ ጉዳዮች ዘርፍ ሚኒስትር ዴኤታ ዶክተር አዳኒ ተክለኛ የ2015 በጀት አመት የበጀት ዝግጅትን አስመልክተው እንደገለጹት፤ 170 የፌዴራል ባለበጀት መስሪያ ቤቶች ከገንዘብ ሚኒስቴር በተሰጣቸው የበጀት ጣሪያ መሠረት ከሚያዝያ 25 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ የ2015 በጀታቸውን ለሚኒስቴሩ አቅርበው ማስገምገማቸውን ጠቅሰዋል።

የ2015 በጀት በጥብቅ የፊሊክስ ፖሊሲ ማዕቀፍና የአገሪቱን ማከራ ኢኮኖሚ ሁኔታ ባገናዘበ መልኩ እየተዘጋጀ መሆኑን መናገራቸውን ከገንዘብ ሚኒስቴር ያገኘው መረጃ ያመለክታል።

በበጀት ዝግጅቱ ስትራቴጂያዊ ለሆኑ የኢኮኖሚ ዘርፎች ማለትም ለግብርና፣ ለኢንዱስትሪ፣ ለማዕድን፣ ለቴሌኮሚኒኬሽንና ለዲጂታል ቴክኖሎጂ ትኩረት የሚሰጥ መሆኑን ዶክተር አዳኒ ተክለኛ አመልክተው፤ በአንዳንድ ዘርፎች ላይ ደግሞ ከመደበኛ በጀት ላይ እስከ 40 በመቶ የሚሆን ቅናሽ እንደሚደረግ አብራርተዋል።

በበጀት ጉድለትን በተመለከተም ከውጭ የሚገኘው ሀብት በታሰበው መጠን ላይ ገንዘብ ለማሸግ ማለትም ከግምጃ ቤት ስነድና ከሌሎች የአገር ውስጥ ምንጮች ለማግኘት የአገር በቀል ኢኮኖሚ ማሻሻያ ነድፎ ተግባራዊ በማድረግ አበረታች ውጤት በመገኘቱ የበጀት ጉድለቱ የዋጋ ግብትን በማያባብስ ሁኔታ ለማግኘት ጥረት ይደረጋልም ብለዋል።

በ2015 በጀት አመት አዳዲስ ካፒታል ፕሮጀክቶች ተግባራዊ እንደማይደረጉ ዶክተር አዳኒ ተክለኛ ደልቆ ተጀምረው ያልተጠናቀቁ የካፒታል ፕሮጀክቶች በአነስተኛ ወጪ በትጋት በማጠናቀቅ ለአገልግሎት ለማብቃት እንዲቻል የፌዴራል ባለበጀት መስሪያ ቤቶች የ2015 በጀታቸውን ባስገመገሙበት ወቅት ጥብቅ መመሪያ እንደተሰጣቸውም አስረድተዋል።

የ2015 የፌዴራል መንግሥቱ በጀት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦና ውይይትና ክርክር ተደርጎ በትጋት ሲጸድቅ ከሐምሌ 1 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ ሥራ ላይ እንደሚውል ይታወቃል።

# ኢትዮ ቴሌኮም አገልግሎቶችን በራዲዮ ትራንስፖርት አሸክርካሪዎች በኩል እንደሚያቀርብ አስታወቀ

### መዛዛ ማጣ

አዲስ አበባ፡- ኢትዮ ቴሌኮም የራዲዮ ትራንስፖርት አገልግሎት ሰጪ አሸክርካሪዎችን በወኪልነት በመጠቀም የተለያዩ አገልግሎቶችን ደንበኞች ያሉበት ድረስ እንደሚያቀርብ አስታወቀ።

ኢትዮ ቴሌኮም ከህይብሪድ ዲዛይን የራዲዮ ትራንስፖርት አገልግሎት ጋር የቴሌኮም አገልግሎቶችን ለማቅረብና ከፍተኛ ጥራት ለመስጠት የሚያስችል የአጋርነት ስምምነት ትናንት ተፈራርጧል።

በወቅቱ እንደተገለጸው በመዲያዎች አገልግሎት አየሰጡ ባሉ ከ40 ሺህ በላይ የራዲዮ ትራንስፖርት አገልግሎት ሰጪ አሸክርካሪዎች አማካኝነት የቴሌ አገልግሎቶች እንዲቀርቡ ይደረጋል።

የኢትዮ ቴሌኮም ዋና ሥራ አስፈጻሚ ፍሬደሪክ ታምሩ እንደገለጹት፤ በስምምነቱ መሠረት የራዲዮ ትራንስፖርት የአገልግሎት ክፍያዎችን በቴሌ ብር መፈጸም ይችላሉ።

በተጨማሪ የራዲዮ ትራንስፖርት የአገልግሎት ሰጪ አሸክርካሪዎች የተለያዩ የቴሌኮም አገልግሎቶችን በወኪልነት ወርሀዊ የአገልግሎት ክፍያዎችን ለመቀበል፤ አዲስ ደንበኞችን ለመመዘገብ፤ የደንበኞችን የቴሌብር ደንበኝነት ደረጃ ለማሳደግ፤ የአየር ሰዓትና የጥቅል አገልግሎቶችን ለመሸጥ ይችላሉ።

ከዚህ ባላል አሸክርካሪዎቹ በቴሌ ብር ገንዘብ የማውጣትና ማስገባት አገልግሎት፤ አዲስ ሲም ካርድ መሸጥ፤ ምትክ ሲም ካርዶችን ለደንበኞች ማድረስ፤ እንዲሁም በርካታ የተደራሽነት አገልግሎቶችን መስጠት እንደሚችሉ ገልጸዋል።

የኢትዮ ቴሌኮም ደንበኞች አገልግሎቱን ለማግኘት ከሚጠቀሙባቸው አማራጮች በተጨማሪ ወደ ራዲዮ አገልግሎት ማዕከል 8294 በመደወል፤ አገልግሎቱን ባሉበት ቦታ ሆነው ማግኘት እንደሚችሉም ዋና ሥራ አስፈጻሚዋ አስታወቀዋል።

የህይብሪድ ዲዛይን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ሳምራዊት ፍቅሩ በበኩላቸው፤ ከምንጭቸው ከአንጋፋው



ኢትዮ-ቴሌኮም ጋር በመስራቱ ዕድላኛ መሆኑን ጠቁመው፤ የራዲዮ አሸክርካሪዎች ደንበኞች ያሉበት ድረስ በመሄድ አገልግሎቱን ለመስጠት ቁርጠኛ መሆናቸውን ተናግረዋል።

የራዲዮ ትራንስፖርት አገልግሎት ተደራሽነቱን ወደ ሌሎች ከተሞች ሲያሳድግም የኢትዮ ቴሌኮም የደንበኞች አገልግሎቱም የራዲዮ ትራንስፖርት ተደራሽነት ባሉባቸው ከተሞች ሁሉ እንደሚሰጥም ገልጸዋል።

ኢትዮ ቴሌኮም የገብረተሰቡን የተለያዩ የቴሌኮም ፍላጎቶችን ለማሟላትና ዘመኑ ያፈራቸውን አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን በመተግበር አኳያ በቀጣይነትም በአጋርነት ከሚሠሩ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ ተቋማት ጋር

በትብብር እንደሚሠሩ አሳውቋል።

የኢትዮ ቴሌኮም የቴሌ ብር አገልግሎት ተግባራዊ ከተደረገ ጀምሮ ለዲጂታል ፋይናንስ አገልግሎት መስፋፋት ጉልህ ሚና እየተጫወተ መሆኑን በስምምነቱ ወቅት ተጠቁሏል።

አገልግሎቱ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከ19 ነጥብ አራት ሚ.ሊ.ዮን በላይ ደንበኞች ያፈራና ከ82 በላይ ዋና ወኪሎች፤ ከ69ሺ በላይ ወኪሎችና ከ18 ሺ በላይ ነጋዴዎች ማፍራት እንደተቻለ ኢትዮ ቴሌኮም አስታወቀ። በዚህም ከ18 ነጥብ ሰባት ቢ.ሊ.ዮን ብር በላይ የኤሌክትሮኒክስ ገንዘብ ዝውውር በቴሌብር መፈጸምን ገልጿል።





# በደቡብ ክልል የተጀመረው ሕግ የማስከበር ተግባር ተጠናክሮ እንደሚቀጥል ተገለጸ

መዳዘ ማሞ

አዲስ አበባ፡- በደቡብ ክልል የተጀመረው ሕግ የማስከበር ሥራ ተጠናክሮ እንደሚቀጥል የክልሉ የሰላም እና የጸጥታ ቢሮ ገለጸ።

በክልሉ በምክትል ርዕሰ መስተዳድር ማዕረግ የመልካም አስተዳደር ዘርፍ አስተባባሪና የሰላምና ጸጥታ ቢሮ ኃላፊ የሆኑት አቶ አለማየሁ ባወዲ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት አንደገለጹት፤ በክልሉ አንዳንድ አካባቢዎች ከአደረጃጀት እና ከአስተዳደር ወሰን እና ከማንነት ጥያቄዎች ጋር ተያይዞ ችግሮች መፈጠራቸው የሚታወስ ነው። በኮንሶ እና አሌ አካባቢ፣ በኮንሶ ዞን ሰገን ዙሪያ ወረዳ አካባቢ፣ በደራሼ ልዩ ወረዳ እና በደቡብ አም ዞን አካባቢ የተፈጠሩ የጸጥታ ችግሮች ነበሩ።



አቶ አለማየሁ ባወዲ

ግጭቶቹን ሕዝቡን በማይወክል መንገድ የተወሰኑ ቡድኖች ለግል ጥቅም ማስፈጸሚያ ለማድረግና ለማባባስ ሞክረው እንደነበረ የቢሮ ኃላፊው ተናግረው፤ የነበረውን ችግር በአግባቡ በመቆጣጠር ግጭት ጠንሳሾችን እና የግጭቱ ተሳታፊዎችን በሕግ ቁጥጥር ስር ማዋል እንደተቻለ ተናግረዋል።

አቶ አለማየሁ ባወዲ አንደተናገሩት፤ በደራሼ አካባቢ «የዞን መዋቅር ሊፈቀድልን ይገባል» በሚል መንግሥት ካስቀመጠው አቅጣጫ ውጪ የተወሰኑ ቡድኖች ከሕዝቡ ጋር ስምምነት ላይ ከተደረሰበት መንገድ ውጪ በመነሳት ጉዳት አድርገዋል። በዚህም የሕግ ማስከበር ሂደት ግጭቱን በበላይነት ሲመሩ የነበሩ እና በጥፋት ሥራው ላይ የተሳተፉ ከ400 በላይ ሰዎች በሕግ ቁጥጥር ስር መዋላቸውን ተናግረዋል።

በደራሼ አካባቢ በሕግ ማስከበር ላይ በልዩ ሁኔታ መሠራት ያለበት ሥራ በመኖሩ የፌዴራል ተቋማት እገዛ በማድረግ ተለይቶ ከማንድ ፖስት በማቋቋም እየተመራ ሥራዎች ተጠናክረው እየተሰሩ እንደሆነ ጠቁመዋል።

በደቡብ አም ዞንም ከአሪ የዞን ጥያቄ ጋር ተያይዞ አንዳንድ ኃይሎች ጥያቄውን በኃይል ለማስፈጸም ንብረት አውድመዋል፤ ሰዎች አፈናቅለዋል። ችግሩ ሳይሰፋ መቆጣጠር መቻሉን የተናገሩት የቢሮ ኃላፊው ሕዝቡን የማይወክሉ አጥፊዎች ተይዘው ሕግ መከበር ስላለበት ግጭቱን የመሩ እና የተሳተፉ ከ600 በላይ ሰዎች እንደተያዙ ተናግረዋል። የተፈናቀሉ ዜጎችን የማስመለስ፣ የምርመራ ሥራ እና ሌሎች ሕግ የማስከበር ሥራዎች በተቀናጀ መልኩ ተጠናክረው እንደሚቀጥሉም አይደለም ገልጸዋል።

የቢሮ ኃላፊው አንደተናገሩት፤ አሌ እና ኮንሶ አካባቢ በአስተዳደር ወሰን ምክንያት የነበሩ ግጭቶችን በመፍታት መንግሥት ኃላፊነቱን ወስዶ እየሠራ ነው። በዚህ ሂደት ውስጥ የክልሉ መንግሥት አቅዶ እየሠራ ያለው ጉዳይ መልክ እንዳይዘ የሚፈልጉ የፖለቲካ ነጋዴዎች ግጭቱ እንዲባባስ ሠርተዋል። በአካባቢው የነበረውን ግጭት በመቆጣጠር በዚህ ተግባር የተሳተፉ አመራሮችን ጨምሮ እርምጃ በመውሰድ በሕግ ቁጥጥር ስር ውለዋል። በዘላቂነት

መፍትሄ የሚሰጠው የተጀመረውን ሥራ የአስተዳደር ወሰን ማካለል፣ ውስጥ ለውስጥ ሴራ እያሱሩ ያሉትን አካላት ማጋለጥ እና ሕዝቡ ትኝት የነበረውን አብሮነት እንዲያጠናክር የተለያዩ ሥራዎች እየተሠሩ መሆናቸውን ተናግረዋል።

ስልጤ ዞን አካባቢ ከሃይማኖት ጋር ተያይዞ ተከስቶ የነበረው ነገር ግጭቱን የከርሰቲያን እና የመሰረም ግጭት ለማድረግ ቢሞክርም በአግባቡ በመቆጣጠር በቤተ እምነቶች ሽፋን የሚንቀሳቀሱ ኃይሎች በቁጥጥር ስር እንደዋሉ እና የምርመራ ሥራው ተጠናክሮ እንደቀጠለ ተናግረዋል።

የቢሮ ኃላፊው አንደተናገሩት የአሸባሪው ሽኔ እንቅስቃሴ በክልሉ አዋጣኝ አካባቢዎች ይሰተዋላል። በጌዲዩ ዞን፣ በአማሮ ልዩ ወረዳ፣ በቡርጂ ልዩ ወረዳ፣ ኮንሶ ጥግ እና ደቡብ አም አካባቢም አጋጣሚዎችን ሲያገኝ ሰዎችን የመገደል፣ ትንኮሳዎች፣ ዝርፊያ እና ንጥቂያዎች ያካሂዳል። እንቅስቃሴውን ለመቆጣጠር እና የሕዝቦችን አብሮ የመኖር እና የክልሎች የእርስ በእርስ ግንኙነት እንዳይበላሽ የተደራጀ ሥራ እየተሠራ ነው። በፌዴራል ደረጃም የፌዴራል ፖሊስ ከክልሉ የጸጥታ ኃይል ጋር ተቀናጅቶ የሽኔን እንቅስቃሴ ለመግታት የተጀመሩ ሥራዎች እንዳሉ አመለካከተዋል።

በአብዛኛው የአማሮ እና ቡርጂ መንገድ የሽኔ ቡድን የሚንቀሳቀሰባቸው ቀጣናዎችን አቋርጦ የሚሄድ በመሆኑና በተባታተነ መንገድ ጥቃት ስለሚያደርሱ መንገዶች ለረዥም ጊዜ ተዘግተው መቆየታቸውን ተናግረው አሁንም አስተማማኝ አለመሆኑን ተናግረዋል። ገና ብዙ ሥራ የሚጠይቅ እና ከሁለቱ ክልሎች አቅም በላይ የሆኑ ቦታዎች እንዳሉ በመተማመን የፌዴራል ተቋማት እንዲረከቡት በማድረግ የአፕሪልን ሥራ እየተሠራ ነው ብለዋል።

አቶ አለማየሁ ባወዲ አክለውም ሕዝቡ መንግሥት በሚያደርገው ሕግ የማስከበር እንቅስቃሴ ውስጥ የበኩሉን አስተዋጽኦ እንዲያበረክት ጥሪ አቅርበዋል።

## «የኢትዮጵያ...»

ከ15 ገጽ የዞረ

ግንኙነታችን እንዲሁም ለአህጉራዊ ትብብር ወሳኝ ነው» ብለዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትሩ በፕሬዚዳንት ሞሐመዱ ቡሃራ ለተደረገላቸው ደማቅ አቀባበልም ምስጋና አቅርበዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትሩ ከናይጄሪያ ቆይታ በኋላ ወደኢትዮጵያ ለገቡ አምርተዋል። ጠቅላይ ሚኒስትሩ ማላባ ሲደርሱ በአገሪቱ ከፍተኛ ባለሥልጣናት ደማቅ አቀባበል ተደርጎላቸዋል።

ደክተር ዐቢይ በማላባ ቆይታቸውም በሰብዓዊ እርዳታ፣ ፀረ ሽብር ጉዳዮች ላይ እና ኢ-ሕገመንግሥታዊ በሆነ መንገድ ሥልጣን ለመያዝ የሚደረጉ ጥረቶችን መከላከል ላይ በሚያተኩረው በጎብረቱ ጉባኤ ላይ ይሳተፋሉ ተብሎ ይጠበቃል።

የጎብረቱ ልዩ የመሪዎች ጉባኤ ዛሬና ነገ እንደሚከናወን ከተያዘለት መርሃግብር መረዳት ተችሏል።

# የሕወሓት ቡድን የሥልጣን ዘመኑን ለማራዘም እሁንም ሕዝቡን ለማሳሳት እየሞከረ ነው

መሸረግ ገ/አግዚአብሔር

አዲስ አበባ፡- የሕወሓት ቡድን የሥልጣን ዘመኑን ለማራዘም ሕዝቡን ለማሳሳት እየሞከረ ነው ሲሉ የቀድሞ የሽሬ እንዳሰላሴ ምክትል ርዕሰ መስተዳድር ኢንጂነር የማነ ኃይሌ ተናገሩ።

ኢንጅነር የማነ ኃይሌ ፕሬስ ድርጅት ለሚታተመው ለወጋህታ ጋዜጣ እንደተናገሩት፤ ሕወሓት የትግራይን ሕዝብ በውሸት ፕሮፓጋንዳ በማታለል ወደ ጦርነት እንዲገባ አድርጓል። በዚህም ሕዝቡ በማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እና ፖለቲካዊ ጉዳዮች ላይ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶበታል።

እንደ ኢንጅነር የማነ ገለጻ፣ ሕወሓት አሁንም የራሱን ሥልጣን ለማራዘም የትግራይን ሕዝብ እያደናገረ ወደ ጦርነት ለማስገባት እየሞከረ ነው የሚገኘው፤ ለራሱ ብቻ እንጂ ለትግራይ ሕዝብ አያስብም። በዚህ ቡድን ምክንያት ከዚህ በፊትም ቢሆን በድህነት እና በስቃይ ውስጥ ወድቆ የነበረ ሕዝብ ነው።

ሕወሓት ሕዝቡን እያሳሳተ ወደ ጦርነት የሚያስገባበት ምክንያት ከዚህ ቀደም ጭምር በትግራይ ሕዝብ ላይ ለፈጸመው ወንጀል ተጠያቂ ላለመሆን ነው።

እንዲሁም አዲስ ጦርነት በመክፈት ወጣቱን አስገድዶ ወደ ጦርነት በመከተት በሥልጣን ላይ ለመቆየት መሆኑንም አክለዋል።

ቡድኑ ለሥልጣኑ ብቻ የሚያስብ እንጂ ካለፈው ስህተቱ የሚማር አይደለም ያሉት ኢንጅነር የማነ፣ የራሱን መጥፎ አጅንዳ ለማሳካት ሲል የትግራይን ሕዝብ ከሁሉም አንራባች ሕዝቦች ጋር በማጣላት ችግር ውስጥ ከቶታል።

ይሁን እንጂ የትግራይ ሕዝብ በአሁኑ ሰዓት የሕወሓትን መጥፎ አጅንዳ በመረዳት ወደ ተለያዩ አንራባች ክልሎች እየሄደ ነው።

በዚህ ቡድን ምክንያት የትግራይ ሕዝብ ከፍተኛ ስቃይ ደርሶበታል። ቡድኑ ሕዝቡን በማታለልና በማስገደድ ወደ ጦርነት መከተት ሥራው እንደሆነና



ኢንጂነር የማነ ኃይሌ

ሕዝቡ ግን ተገድዶ ካልሆነ በስተቀር የጦርነት ጥሪውን እንደማይቀበለው ኢንጅነር የማነ ኃይሌ ተናግረዋል።

የትግራይ ሕዝብ በቡድኑ ምክንያት ያልደረሰበት መከራና ስቃይ የለም ያሉት ኢንጅነር የማነ ብዙ ወጣቶች ተሰውተዋል፤ የአካል ጉዳተኞችም ሆነዋል ሲሉ ተናግረዋል።

ሕወሓት አሁንም እንደ አዲስ የጦር ነጋሪት መንገድ የትግራይ ወጣቶችን ለማስጨረሻ ካልሆነ በስተቀር በቀደመት ጦርነቶች ያልተሳካለት ከዚህ በኋላ ይሳካለታል ተብሎ እንደማይጠበቅ ገልጸዋል።

ሕዝቡ በሕወሓት ምክንያት አልቁት እየደረሰበት መታገስ የለበትም፤ ጥያቄ ማንሳት አለበት። «ልጆቻችንን ለተጨማሪ ጥፋት አንስጥም በማለት በውጭም ሆነ በውስጥም ያሉ የትግራይ ተወላጆች መጠየቅ እና አመጽ ማንሳት አለባቸው» ሲሉ መልዕክታቸውን አስተላልፈዋል።

## መከላከያ የኢትዮጵያ...

ከ15 ገጽ የዞረ

ማንኛውንም አካል የመመከትና አስፈላጊውን ዕርምጃ የመውሰድ ብቃት አለው ሲሉ ተናግረዋል። የመከላከያ ሰራዊት ኢትዮጵያን ለመበተን የተነሱ ክፍሎችን ህልም ያክሸፈ ዩኒቨር ቀን ልጅ እንደሆነም አንስተዋል።

መከላከያ የታጠቃቸውን የውጊያ መሣሪያዎች፣ ተሽከርካሪዎችን እና የሰራዊቱን የማድረግ አቅም በየጊዜው በማረጋገጥ ከውስጥም ይሁን ከውጭ በአገራችን ሉዓላዊነት ላይ የሚቃጠውን ጥቃት መመከት የሚያስችል ዝግጁነት አለው ብለዋል።

የሰራዊቱ አመራርና አባላት እራሳቸውን በየወቅቱ እየጠናከሩ ከምንም ጊዜ በላይ ዝግጁነታቸውን እያረጋገጡ መሆኑን ገልጸዋል።

22ኛ ንስር ክፍለ ጦርም በርካታ ድሎችን በተለያዩ አውደውጊያዎች መፈፀሙን ጠቁመው፤ መላ ኢትዮጵያውያን እንደ ልጆቻቸው የሚያዩት፣ እንደ አይናቸው ብለን የሚጠብቁት፣ ሁሉም እናቶች መቀነታቸውን የፈቱለት ታላቁ የኢትዮጵያ ህዳሴ ግድብ አሁን ለደረሰበት ደረጃ የደረሰው በዚህ ክፍለ ጦር የማይለካ ሚና ነውም ብለዋል።

ክፍለ-ጦሩ የህዳሴ ግድብ ግንባታ ለአፍታም ቢሆን እንዳይደናቀቅ መስዋዕትነት እየከፈለ የሚገኝ ነው ሲሉ ገልጸውታል።

የምዕራብ እዝ ዋና አዛዥ ሌተናንት ጄነራል መሠለ መሠረት በበኩላቸው፤ 22ኛ ንስር ክፍለ ጦር በርካታ ጀግኖችን ያፈራች ፣ ለበርካታ ጀግና ክፍለጦሮች መፈልፈያ መሆኗን ገልፀዋል።

ክፍለ ጦር በአሁኑ ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁላ ትምራ የነበረች ክፍለ ጦር እንደነበረች አስታውሰው፤ ዛሬ ላይ እሳቸው በተገኙበት የሽልማትና የእውቅና ፕሮግራም በመድረሳቸው እንኳን ደስ እላችሁ ኩራት ሊሰማችሁ ይገባል ብለዋል።

የኢፌዴሪ ጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኢታማኑር ሹም ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁላ በክፍለ-ጦሩ ለሚገነባው የጀግኖች ስማዕታት መታሰቢያ ሐውልት የመሠረት ድንጋይ አስቀምጠዋል። አመራሮቹ በክፍለ-ጦሩ ግቢ ውስጥ የችግኝ ተከላም አካሂደዋል።

በመርሃ-ግብር ላይ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ርዕሰ-መስተዳድር አቶ አሻድሊ ሀሰንን፣ የ22ኛ ንስር ክፍለ ጦር አዛዥ ብርጋዴር ጆኔራል ሰይፈ ኢንጌ እና ሌሎች ከፍተኛ አመራሮች ተገኝተዋል።



# ርዕስ አንቀጽ

## ሰብዓዊ ድጋፍ በችግር ውስጥ ሳሰው የትግራይ ሕዝብ እየደረሰ ስለመሆኑ ሲፈተሽ ይገባል!

አሸባሪው ሕወሓት በሀገር ላይ በፈጸመው ከህደት ሀገራችን ወደማትፈልገው ጦርነት ገብታ እንደቆየች ይታወቃል። በውስጥም በውጭም የኢትዮጵያን መብታትን የሚፈልጉ ኃይሎች እና ተላላኪዎች ለአኩሪ ተግባራቸው አንድነታቸውን አጠንክረው ሲታገሉ ቆይተዋል።

ሀገር ለማፍረስ ከላይ ታች ሲሉ ከርመዋል። በሂደቱም ሀገራችንን ሕዝቧ ለተለያዩ ችግሮች ተዳርገዋል። በማህበራዊ፣ በኢኮኖሚያዊና በፖለቲካዊ ጉዳዮች ዙሪያ በርካታ መመስቀለኞችም አጋጥመዋል። ብዙዎች በሚያውቁትም ሆነ በማያውቁት ተሰውተዋል። ንብረቶች ወድመዋል። ዜጎች አስቃቂ የሚባሉ ጉዳዮችን ሁሉ አስተናግደዋል፤ ከቀደም ተፈናቅለዋል። በአጠቃላይ በሀገር ላይ የደረሰው ሰብአዊ ቀውስ ቀላል የሚባል አይደለም።

ይሁን እንጂ የሀገርን ህልውና የማስከበር ኃላፊነት ያለበት መንግሥት ከመላ ኢትዮጵያውያን ጋር ተባብሮ በአንድነትና በአንድ መንፈስ በከፊሉት መስዋዕትነት የተጠነሰሰውን ሴራ ሁሉ አምክነዋል። ያም ሆኖ አሸባሪው ሕወሓት በአልሸነፍም ባይነት ግትር አቋሙ ሳይረታ ለዳግም ጦርነት ያለ የሌለ ኃይሉን አደራጅቶ ለሁለተኛ ዙር ዳግም ወረራ ፈጽሟል።

ይህም ቢሆን በጠንካራው ሕዝብ አንድነት እና በመንግሥት ቆራጥ አመራርነትና ግንባር ቀደም አመራር በኢትዮጵያውያን አሸናፊነት ተጠናቋል። በዚህም የትግራይ ሕዝብ ሳያውቅ ከገባበት ልጆቹን በጦርነት ከገበረበት እና አሁን ሊገባር እየተዘጋጀ ካለበት ጦርነት አረፍ ብሎ ወደ ልማት እንዲገባ፤ የማሰቢያ ጊዜ ተሰጥቶታል።

ሆኖም ግን አሸባሪው ቡድን አሁንም ከሸነፈቱ ሳይማር ፣ ከጥፋቱ ሳይጸጸት ለሦስተኛ ዙር ጦርነት ነጋሪት እየነሰመ ይገኛል። አሁንም ለሰብአዊ እርዳታ የሚገባን ምግብ፣ መድኃኒትና ሌሎችንም ድጋጆች ለተራብውና ለተቸገረው የትግራይ ህዝብ ከማቅረብ ይልቅ ለጦርነቱ ለሚያሰለጥናቸው እንዲሁም ለሰበው ቀጣይ ጦርነት

ሰንቅ በማዘጋጀት ላይ ነው።

ይህንንም አውነታ ከአሸባሪ ቡድኑ በተለያዩ መልኩ አምልጠው የመጡና አልፎ አልፎም የቡድኑ ከፍተኛ አመራሮች ጭምር እንደ ጅብዱ ሲደሰኩሩ ተደምጠዋል። የሰብአዊ ርዳታ ይዘው የሄዱ መኪኖች ተጨማሪ ሰብአዊ ርዳታ እንዲያጓጉዙ የሽብር ቡድኑ ለጦርነት ዓላማው ማስፈጸሚያ አውሎታል።

ይህንንም በተለያዩ መልኩ ማየትና ማረጋገጥ ተችሏል። አሁንም በምርኮኝነት ይዟቸው የነበሩትን ንጹህን ዜጎች ያስወጣውም በእነዚህ የዓለምአቀፍ ርዳታ ድርጅቶች ሰብአዊ ምግብና መድኃኒት በወሲዱ መኪኖች መሆኑም መኪኖቹን ለሽብር ተግባር እያዋላቸው መሆኑ ከሚወጡ መረጃዎች ለማረጋገጥ ተችሏል።

አሁንም መንግሥት የትግራይን ህዝብ ለመታደግ ለሰብአዊ ርዳታ ማስገቢያ ኮሪዶር በመፍቀድ የሰብአዊ ርዳታ በብዛት ወደ ትግራይ እንዲገባ አድርጓል። በዚህም መሰረት በርካታ ቁጥር ያለው ሰብአዊ ርዳታ የጫኑ ተሽከርካሪዎች ወደ መቐለ ገብተዋል። ሰሞኑንም ለአምስተኛ ዙር መቐለ የገቡት የቀይ መስቀል ኮሚቴ ተሽከርካሪዎች የህክምና ቁሳቁስ፣ የምግብ ድጋጆችን፣ የውሃ ማጣሪያ ግብዓቶችን እና አስፈላጊ የቤት ቁሳቁስ የያዙ ናቸው።

ምንም እንኳን ድጋፉ በዚህ መልኩ ወደክልሉ ቢገባም አሸባሪው የሕወሓት ቡድን ሰብአዊ ርዳታና መድኃኒት ለተገቢው ህዝብ እንዲደርስ እያደረገ አይደለም። ህጻናት እየተራቡ የሚያጠቡ እናቶች እና አረጋውያን እንደ እንጨት ደርቀው ባሉበት ሁኔታ የሰብአዊ ርዳታውን ለጦርነቱ ዓላማ ግብአትነት እያዋለው ይገኛል።

በእርግጥ አሸባሪው ሕወሓት ከትግል ወቅት ምስረታው ጀምሮ የሚታወቀው የትግራይን ህዝብ ሲጠቅም ሳይሆን ለህዝቡ ታስቦ የመጣን ሰብአዊ ርዳታ ሽጦ ለጦርነት ማካሄጃ የጦር መሳሪያ ሲገዛበት ነው። አሁንም በነበረው ጦርነት የህጻናትን አልሚ ምግብ ሳይቀር ያዋለው ለጦርነቱ ላሰለፋቸው ተዋጊዎች እንጂ ለተራቡና ለተቸገሩ ህጻናት አይደለም። ይህንንም ሆነ የነበረ ታሪኩን የዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ጠንቅቆ ያውቀዋል። ስለሆነም ዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ሰብአዊ ርዳታውን መስጠትና ወደ ትግራይ እንዲጓጓዝ ማድረግ ብቻ ሳይሆን በትክክለኛው መንገድ ለተረጋጁ ማህበረሰብ መድረሱን ማረጋገጥ አለበት።

በትክክል ለተራብው የትግራይ ህዝብ መድረሱን መከታተል አለበት። የመንግሥት ድርሻ ለሰብአዊ ርዳታ ኮሪዶር መክፈት ነው። ይህ ደግሞ በሚገባ ሆኗል። ስለዚህ ቀሪውና ሰብአዊ ርዳታው ለህዝቡ እንዲደርስ የማድረግ ሥራ የዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ጉዳይ መሆን አለበት።

ዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ይህን የሕዝብ ቅሬታ እያደመጠ ለምን ዝም አለ? የሰብአዊ ርዳታ የጫኑና የገቡ መኪኖች ሳይመለሱ ለጦርነት ተግባር አገልግሎት ላይ እየዋሉ ነው ሲባል ለምን ዝምታን መረጠ? የሚለው ግን ትልቅ ጥያቄ የሚያስነሳ ጉዳይ ነው። አሁንም ቢሆን ዓለምአቀፍ ማህበረሰብ ይህንን ዝምታ ሰብሮ ለተቸገረው የትግራይ ህዝብ የሰብአዊ ድጋፍ እየደረሰው ስለመሆኑ ከትትል ሊያደርግ ይገባል!

**ይህ ስምድ በተሰደዩ ገበሬዎች ሲኮሙ ማህበራዊ ጉዳዮች ዙሪያ ዜጎች ነፃ ሀሳባቸውን የሚሰጡበት ነው። በዓምዱ ላይ የሚወጡ ድምጾች የዝግጅት ክፍሱን ስቋም ስምጠስኩም።**

## ሰሁሱም ነገር ልክ እሰውና ሕጋዊ ዕርምጃ ተገቢ ነው!

### በእምነት

ቃልና ተግባር አልገናኝ እያለ እንጂ ስለሰላም ያልተባለ ያልተነገረ ገረ እንደውም ያልተሞከረ ነገር የለም። የሃይማኖት አባቶች ፣ የሀገር ሽማግሌዎች፣ ምሁራን፣ ፖለቲከኞችና የተለያዩ የነብረተሰብ ክፍሎች በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ ስለሰላም ብዙ ብለዋል።

እንደ እኔ አይታ አሁን አሁን ግልጽ እየሆነ የመጣው ነገር የሰላም መደፍረሱ ችግር ያለው ሕዝቡ ውስጥ ሳይሆን፣ ሥልጣንን በአቋራጭ ለማግኘት የሚፈልጉ ኃይሎች ዘንድ መሆኑ ነው። ለሕዝብ ሕይወትና አካላዊ ደኅንነት ደንታ የማይሰጣቸው የግል ጥቅማቸውን ስልጣን ላይ ሆነው ፈላጭ ቆራጭ መሆን ህልማቸው የሆኑ ወገኖች ሰላም እያደረጉ ሀገርን ቀውስ ውስጥ በመክተት፣ የሚመኙትን ሥልጣን ለመቆጣጠር ምንም ነገር ከማድረግ እንደማይመለሱ በግልጽ እየሳዩ ነው።

ሥልጣን በሕዝብ ፈቃድ የሚገኝ የዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ አንዱ መደላድል መሆኑ ቢታወቅም፣ እነዚህ ሃይሎች ግን ከዚህ በተቃራኒ በሕገወጥ መንገድ በመንቀሳቀስና የህዝቡን ሰላም በማወክ ወጥቶ መግባት ስርቶ ቤተሰቡንና ራሱን ማስተዳደር ላይ ችግር እየፈጠሩ በጠቅላላው ሰላምን እያደረጉ ነው።

እዚህ ላይ በመንግሥት ወገንም ሆነ በህዝቡ ዘንድ ቆመናል የሚሉ በአደባባይ ስለሰላም የሚሰብኩ ወገኖችም ቢሆኑ ደፈር ብለው አጥፊውን በማውገዝ መስመር ማስያዝ ላይ ከፍተኛ ክፍተት ይስተዋላል። ምክንያቱም ሕግን በማስከበርና የሕዝቡን ሰላም ከማረጋገጥ አኳያ የኋሊት ከመሄድ ተላቀውና ከታይታ የዘለለ ተግባር አከናውነው ማሳየት እያቃታቸው ቃል ብቻ እየሆኑ ነው። በዚህ ሁኔታ መቀጠል እንደማይቻል ግን የሁሉም ልቦና ያውቀዋል። ሰላምን መስበክ አስፈላጊ ቢሆንም ተግባር ግን መተኪያ የሌለው ነገር መሆኑም ሊታወቅ ይገባል።

ሰዎች ከፍርሃት፣ ከጥላቻ፣ ከግጭትና ከውድመት ተጠብቀው በነፃነት የሚኖሩበት ድባብ መገለጫው ሰላም ነው። በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚና በማሳበራዊ መስኮች ደግሞ አገርን ለማሳደግ የሚረዳ መሣሪያም ስለመሆኑ ምንም የሚያጠያይቅ አይደለም። ኢትዮጵያ

ውስጥ በጠቅላይ ሚኒስትር አቢይ አሕመድ (ዶ/ር) የሚመራው አስተዳደር በይፋ ሥራ ከጀመረበት ከመጋቢት 24 ቀን 2010 ዓ.ም ወዲህ በርካታ አምስታዊና ተስፋ ሰጪ ጅምሮች ቢታዩም፣ በተለያዩ የአገሪቱ አካባቢዎች ባጋጠሙ ግጭቶች ምክንያት በርካቶች ህይወታቸውን አጥተዋል እያጡም ነው። ለአካላዊና ሥነ ልቦናዊ ጉዳት የተዳረጉም በርካታ ናቸው። ከቤት ንብረታቸው የተፈናቀሉ ዜጎችም ቁጥር ቀላል አይደለም።

ምንም እንኳን ጠቅላይ ሚኒስትርን ጨምሮ ብዙሃኑ ስለሰላም በተደጋጋሚ ብዙ ነገር ቢሉም ፣ በየቦታው ግጭቶች እያገረሰ የሀገር ሰላም ደፍርሷል። በሕዝቦች መካከል ምንም ዓይነት ችግር ሳይፈጠር፣ የግጭት ነጋዴዎች በሚቀሰቅሱት ሁከትና ውዥንብር ምክንያት በርካቶች የሰላም ያለ ለማለትም ተገድደዋል። ስለሰላም አስፈላጊነት ብሎም የህግ የበላይነትን ስለማስከበር ብዙ ቃል በተደጋጋሚ ቢሰማም ተግባር ግን ጠፍቷል።

አንዳንድ ጊዜ የሚታዩ በተለይም ደግሞ ከቃል የማይዘሉ የህግ እናስከብራለን ዘመቻዎች ተደጋግመው ሲሰሙ ለእኔ የሚፈጥርብኝ ነገር መንግሥት ሕግ ማስከበር ከምንም በላይ ተቀዳሚ ኃላፊነቱ መሆኑ ስለመርጣቱ ነው። እዎ አሁንም ቢሆን በሀገር አቀፍ ደረጃ በተለያዩ አካባቢዎች የሚስተዋሉ ግጭትና አለመረጋጋቶች መፍትሔ እንዲያገኙ ከልብ የሚፈለግ ከሆነ በብዙ ሥፍራዎች ላይ ያሉ የአስተዳደርና የፀጥታ መቆሮች ሥራቸውን በአግባቡ ሊያከናውኑ ግድ ይላቸዋል። የሕግ የበላይነት ሲጠፋ ሥርዓት አልባኝነት መስፈጥ አይቀሬ ነው። ስርዓት አልባኝነት ተንሰራፋ ማለት ደግሞ እንደ ሀገርን ህዝብ የመቀጠላችን ነገር ጥያቄ ምልክት ውስጥ ወደቀ ማለት ነው።

መንግሥት የሕዝብን ደህንነት ማስከበር ሲያቅተውና ሕገወጦች የበላይነቱን ሲይዙ ቀውስ ይፈጠራል። ቀውሱን የሚፈልጉ አካላት አጋጣሚውን በመጠቀም በአገት ላይ ቢንዚን እያርከፈኩ አገቱን ቁጭ ብለው ይሞቁታል። እየሆነ ያለውም ይኸው ነው። የፌዴራል መንግሥትና የክልል ብሔራዊ መንግሥታት እየተናበቡ የሰላምን የጸጥታ እንዲሁም

ህግን የማስከበር ስራን ካልሰሩ እንኳን ወደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ለማምራት ይቅርና ከቀውስ ውስጥ መውጣት ህልም ነው የሚሆንበት። ስለዚህ መንግሥት የዜጎችን መብት እያከበረና ሕጋዊ አካሄዶችን አሟጦ እየተጠቀመ ሕግ ማስከበር አለበት እላለሁ።

ከሕጋዊነት በሚያፈነግጡት እንዲሁም ሕገወጥነትን የሚያቀነቅኑ ኃይላት ላይም በሕግ ልክ የማስገባት ኃላፊነት እንዳለበት መዘንጋት የለበትም። ኢትዮጵያውያን በገሃ ሀገራቸው በነፃነት መንቀሳቀስ ሲያቅታቸው መንግሥት እጅን አጣጥፎ የሚያያቸው ከሆነ ዋል አደር ሲል ዳፋው ለእሱም እንደሚተርፍ መገንዘብም ያስፈልጋል። ለሁሉም ነገር ልክ አለውና ሕጋዊ ዕርምጃ ተገቢ ነው። ከዚህ ውጪ ስለሰላም መሰፈፍ ፋይዳ ቢሰ ይሆናል።

መንግሥት ፍትህን በማስፈን አጥፊዎችን መቆጣቱ ለሌሎች ማስተማሪያ ከመሆኑም በላይ የመንግሥትነት ኃላፊነቱንም የመ ወጫው አንዱ ምልክት ተደርጎ የሚወሰድ ነው። በመሆኑም ሀገሪቱን በማስተዳደር ላይ ያለው መንግሥት ህግና ስርዓትን የማስፈን ኃላፊነቱን በአግባቡ፣ በተገቢው ሁኔታ፣ ጊዜና ቦታ በትልቅ ቁርጠኝነት ሊያሰፍን ይገባል። እኛም እንደ ዜጋ ከዚህ ህግና ስርዓትን ከማስፈን ስራ ጎን በመቆም አጥፊዎችን በመግሰጽ፣ አልፎም ለመንግሥት ተላልፎው የሚሰጡበትን ሁኔታ በቆራጥነት በመስራት አጋርነታችንን ማረጋገጥ ይኖርብናል።

ይህንን ሳናደርግ ግን በሰላም ወጥተን መግባት የምንቸገር ብቻም ሳይሆን፣ እዚህም እዚያም የሚሰሙ የሰላም መደፍረሶች አሳሰቡን ከመናገር ባለፈ ዝምታን ከመረጥንና ለአንድ ወገን ብቻ የምንተው ከሆንን ሰላምን የማስፈንና ሕግን የማስከበር ርምጃዎች ሁሉ በአንድ እጅ እንደማይጨብጨብ ነው የሚቆጠረው። በመሆኑም ለሁሉም ነገር ልክ እንዳለው ስንናገር እና ዘላቂ ሰላምን ለማምጣት ከቃል በላይ በተግባር ሊገለጽ እንደሚገባው ስንናገር፣ ከእኛም ይጠበቃል ብለን የድርሻችንን በመወጣት ተግባራዊ እገባ በማድረግ ሊሆን ይገባል። አብቃሁ። ሰላም!



**ክፍለ ዘመን**  
ግንቦት 30 ቀን 1933 ዓ.ም ተቋቋመ  
**የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ዋና ሰራ**  
**ስልክ ቁጥር - 011-126-42-22**  
**ዋና አዘጋጅ**  
አንተነህ ኃ/ብርሃን ወ/መድህን  
**ስድራሻ**  
ንፋስ ስልክ ሳፍት ክ/ክ  
**ወረዳ 06**  
**የቤት ቁጥር 319**  
ኢ.ሜይል - anteneh.hailebirhan@press.et  
ስልክ ቁጥር - 011-1-26-42-40  
**የክፍለ ዘመን ማኅዲንግ ጌዲተር**  
ወንድወሰን ሸመልስ ታደሰ  
ስልክ:- 011 126 4240  
Email:- wendweson.shimelis@press.et  
wendwesonshimelis@gmail.com  
**የክፍለ ዘመን ምክትል ዋና አዘጋጅች**

- ወርቁ ማሪ
- ኃይሉ ሣህለድንገል
- ስልማዝ አያሌው
- ጸሐፊ ስራገብ
- ዘላለም ገርማ

**የገበያ ልማትና ፕሮሞሽን ዘርፍ**  
ኢ.ሜይል - etpresspromotion@gmail.com  
ስልክ - 011-126-43-41  
ፋክስ - 011-811-13-15

**የማስታወቂያ መቀበያ ክፍል**  
ስልክ ቁጥር - 011-156-98-73  
ፋክስ - 011-126-58-12  
**የማስታወቂያ ሽያጭ ማስተባበሪያ**  
ስልክ - 011-1-26-43-39  
**ማክፋፊያ**  
ስልክ ቁጥር - 011-157-02-70



## ከግጭት ለማትረፍ ዘወትር የተዘረጉት የሕወሓት የሽብር እጆች

### ማሙሻ ከሽብርሻ

ግባችንን ሰላም እና ዴሞክራሲ አድርገን ስንሳ፤ መንገዳችን ሰላማዊ፣ አካሄዳችን ዴሞክራሲያዊ ይሆናል። መዳረሻችን ሁሉን አቀፍ ነጻነት ሆኖ ስንሳ፤ መንገዳችን የሃሳብ ልዕልና የሚናገሩትን የአዋቂዎች መተላለፊያ ይሆናል። የጉዟችን ፍጻሜ ሁሉን አቀፍ ከሆነ ብልጽግና ከፍታ ላይ ማረፍ ከሆነም፤ ርምጃችን በጥንቃቄና በማስተዋል የተሞላ፤ አካሄዳችንም ጅምሮችን በማፍረስ ሳይሆን መሰረቱን እያጸኑ ከፍ አድርጎ መገንባት ላይ ያተኮረ ይሆናል። እነዚህ ሁሉ ግን መነሻችን እውነት፤ ምልክታችን አገርና ሕዝብ፤ ማረፊያችን ክፍታ ሲሆን ብቻ የሚገለጡ ሃቆች ናቸው። ከዚህ በተቃራኒው ሲሆን ግን ከሀገርና ሕዝብ ይልቅ ቡድንና ግለሰብ ይግሳሉ፤ ከእውነትና ሰላም ይልቅ ቅጥፈትና ሴራ ይገዛሉ።

በዚህ ረገድ ተነጋግሮ ከመግባባት ይልቅ ነፍጥ አንግቶ መሸፈትን፤ ከሰላም ይልቅ ኸከትን፤ ከወንድማማችነትና አብሮት ይልቅ የመሳሪያ ምላጭ ስበ መግደል መገዳደልን፤... ምርጫው አድርጎ ጫካ የገባው የሕወሓት ቡድን፤ በ17 ዓመታት የሸፍኑትን ጉዞው አያሌ ግሮቻት፣ ጭፍጨፋና አሰቃቂ የግጭት አውዶችን ፈጥሮ ብዙዎችን ለመከራ ዳርጓል። ከደደቢት በረሃ እስከ መሃል ሸዋ አዲስ አበባ አልፎ በደሎችን እየፈጸመ፣ የበዙ የሰብዓዊ ቀውሶችን እያስከተለ፣ ለትውልድ ክፉ አሸራን ያኖሩ የጥፋት መንገዶችን መርጦ ተጉዟል።

ከ17 ዓመታት የግጭት፣ የውድመትና የጥፋት ጉዞው ማግስት በውጪው ኃይል ድጋፍና እገዛ ላይ ተንጠልጥሎ ለመንግሥትነት የበቃው ይህ የሕወሓት የጥፋት ቡድን፤ የሚመራትን ሀገር ሳይወድ፣ የሚመራውን ሕዝብ ሳያከብር 27 ዓመታትን በሥልጣን ላይ ቆየ፣ እነዚህ 27 ዓመታት የሥልጣን ዘመኑ ግን በሽምቅም፣ በግንባርም ሲፈጽመው ከቆየባቸው የ17 ዓመታት የጫካ ሕይወቱ የከፋ የሴራ እና የሰብዓዊ ቀውስ ዓመታት ሆነው ያለፉ ነበሩ። ምክንያቱም ሀገር ሳይወቅ ሀገር እንዲያፈርስ በውጪ ኃይሎች ድጋፍ ለስልጣን የበቃ ቡድን ዓላማውም ግብም ሀገር ማፍረስ ስለነበር ሀገር ለማፍረስ ያስችሉኛል ያላቸውን የጋላቢዎቹን የቀደመ ሴራ ወደመተግበር ገባ።

ለዚህ ደግሞ ቀድሞ ሀገራዊ ስሜትን ማጥፋትና የብሔር ማንነትን ማግነን ዋናው ሥራ አደረገ። ይህ በፈጠነ መልኩ እንዲጓዝለትም በሕዝቦች መካከል የኖረው አብሮትና ወንድማማችነት በቁምና ቁርሻ እንዲተካ የሚያስችለውን ተረክ ከፍ አድርጎ ማስረጽ፤ አብሮትና ወንድማማችነት በመጠራጠርና በመገፋፋት እንዲተካ ከፍ ዘር መዝራት የሥራው ሁሉ ቀዳሚ ሆነ። ይህን የተቀበሉ ወዳጆች፣ ይህን እንቢኝ ብለው የቀደመ አንድነትና ወንድማማችነትን እናጽፍ ያሉ “የቀድሞ ሥርዓት ናፋቂ፣ ጽንፈኛ፣ አሸባሪ፣ ትምክህተኛ፣ ጠባብ፣...” በሚል ተቀጽላ መሳይድ፣ መታሰር፣ መንገላታት፣ መፈናቀል፣ መገደል፣... እጣ ፈንታቸው ሆነ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያውያን አንዴ በብሔር፣ ሌላ ጊዜ በሃይማኖት ካባ በተሸግጥሞ ሴራዎች እዚህም እዚያም ግጭቶች እንዲፈጠሩ በማድረግ በሕዝቦች ግጭት የራስ ፍላጎትን የማሳካት መንግሥታዊ አቅሙን ለጥሩ ትወና ተጠቅመዋል። አማራውን ከአርሞ፣ ጉራጌውን ከሰልጤ፣ ሲዳሞውን ከወላይታ፣ አፋሩን ከሰማሌ፣... እርስ በእርሱ እንዳይተማመን እና እንዲጋጭ አደረገው። ጨርሶ እንዳይጣላም የመንግሥትነት በትሩን ተጠቅሞ የሰላም ማስከበር ጣልቃ ገብነትን ይተገብራል። ይህ የብሔር ቅብ ግጭት ፋታ ሲያገኝ፣ ነገር ግን የሰላም ነፋስ ሳይነፍስና ሕዝቡ ለምን ብሎ መጠየቅ ሳይጀምር ሌላ የብሔር ወይም የሃይማኖት ጥግ ይዞ ግጭት የሚፈጥር ከብሪት ይጭራል። ይህም ገፍቶ ወደለየለት ግጭት ሳያመራ የተለመደው የአስታራቂነት ድራማው ይቀጥላል፤ ይህን ችግር ማርገቢያ በሚል የሀብት ማሰባሰብ ይከወናል። አግረ መንገድም የሚፈለጉ ተቀናቃኝ ግለሰቦችና ቡድኖች እየተለቀሙ ወደ ዘብጥያ እንዲወርዱ ይደረጋል።

በዚህ መልኩ ያዝ ለቀቅ እያለ ከግጭት የማትረፍና በግጭት ውስጥ እየኖሩ ዓላማን የማሳለጥ መንገድ

በሂደት ለዘብ ማለት እንደጀመረ የሕዝቡን አንድነት ወደ ቀደመው አብሮት መራመድ ጀመረ። ይህ ጅምር ወደ መናበብ ሲሸጋገር የእኔ የሚሉትን አማራጭ ማማተር ጀመሩ። ይህ ወቅት ምርጫ 1997 ዓ.ም የሚከሰተውን ነበርና ሕዝቡ የሴራና ግጭት ጉዞው እንዲያበቃ የመናፈቁን ውሳኔ ያሳየበትን ምርጫ ከወነ። ይህ ግን በሕወሓት ቡድን ውስጥ ያልተጠበቀ ነበርና ድንጋጤን ፈጠረ፤ ድንጋጤውም የቡድኑን ግጭት የኑረቱ መሰረት አንጻር አውድ መሆኑን ተገንዝቦ በዚህ ላይ የበለጠ እንዲሰራ አደረገው። እናም ከምርጫ 97 ማግስት ግጭቶች በረከቱ፤ ሞት፣ መፈናቀል፣ አካል መጉደል፣ አፈና፣ እስርና እንግልት መዋቅራዊ አውድ የተፈጠረላቸው እስኪመስል እንደ ሰደድ ተቀጣጠሉ።

በዚህ መልኩ ግጭት፣ ሞት፣ አካል ጉዳት፣ መፈናቀል፣ የከፋ ሰብዓዊ እንግልት፣ እስርና ቶርቸር፣... ልኩን አልፎ የሕዝብን ትዕግስት እስኪፈታተት ለእስር ዓመት ዘለቀ። ሆኖም ሞት ሞትን እንዲጋፈጥ፣ መገፋት መግፋትን እንዲለማመድ፣ መስቃየት ስቃይንና አሰቃይን አሸቀንትሮ እንዲጥል የግድ ያለውን ሕዝባዊ እንቢተኝነት በመላው ኢትዮጵያ እንዲገለጥ፣ እንቢተኝነቱም ለውጥ እንዲወለድ አደረገ። ይህ ለውጥ ደግሞ የቡድኑን በግጭት ውስጥ ተደላደሎ የመኖር የጥፋት ጉዞውን የሚገታ ነበር።

ሆኖም የሕወሓት የጥፋት ኃይል በለውጡ ማግስት በተላላኪዎቹም በራሱም አቅም ታግዞ ንፁሃን ዜጎች በግፍ እንዲገደሉ በማድረግ በጅምላ በመቅበር አገራዊ ስጋት ለመፍጠር ሰፊ ጥረት ያደረገበት ወቅት ሆነ። ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ አሕመድ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት 6ኛ ዓመት የስራ ዘመን 2ኛ ልዩ ስብሰባ ተገኝተው ከምክር ቤቱ አባላት ለቀረቡላቸው ጥያቄዎች ምላሽና ማብራሪያ በሰጡበት ወቅት ያረጋገጡትም ይህንኑ እውነት ነበር።

ለምሳሌ፣ ዓርማ የሌለውን ሰንደቅ ዓላማም እንዲሁ ንጹህን ዜጎችን ለማጥፋትና ለማሳቀቅ ሲጠቀምበት የነበረው የሕወሓት የጥፋት ቡድን፤ ከለውጡ በፊት የነበረውን የሕዝብ ማዕበል ለማፈን ሲያደርገው በነበረው ሴራ የአነጻጻን ዓርማ በገፍ በማሳተምና ዓርማውን የያዙ ሰዎችን የአፈቻቸው መሰል በዓላት በሚከበሩበት ስፍራ በማስገባት ጭምር ንጹህን ዜጎችን ለማፈን ተጠቅሞበታል። በለውጡ ሂደትም በመሪዎች ላይ ክትትል ማድረግ፣ ዛቻና ማስፈራሪያ እንዲሁም እስከ የእስር ማዘዣ ማውጣት የደረሰ አሰጠፍቂ የደህንነት ክትትል ሲያደርግ ነበር።

ይህን ሴራውን ከለውጡ በኋላም በማስቀጠል ቁም፣ በቀልና ጥላቻን በመተው በይቅርታ የመሻርን ጉዞ፤ አቃፊ አገረ መንግስት የመገንባትን ትልም፤ የተሻለ ሃሳብ ይዞ ለአሸናፊነት የመብቃትን ፍላጎት በመግፋት የኖረውን የአውዳሚ ግጭት ጉዞውን የሙጥኝ ማለትን መረጠ። በዚህም በወቅቱ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ማብራሪያ ላይ እንደተመለከተው፣ ቡድኑ ሕልውናው በግጭቶች ውስጥ የተመሰረተና አትራፊነቱም በዚህ ላይ እንደመሆኑ ከመጋቢት 2010 እስከ ጥቅምት 24 ቀን 2013 ዓ.ም እስከፈጸመው የአገር ክህደት ተግባሩ ድረስ ዘገባውን ግጭቶችን በመላ ኢትዮጵያ ላይ አስነስቷል።

የአማራ ብልጽግና ፓርቲ ጽ/ቤት ሐምሌ 10 ቀን 2013 ዓ.ም ባወጣው መግለጫ እንዳመለከተው ደግሞ፣ የሕወሓት የጠፋት ኃይል ለዘመናት ሲሰራው የነበረውን ጸረ-ህዝብና ጸረ-ዴሞክራሲያዊ ተግባሮቹ በኢትዮጵያ ህዝቦች ፊት በተጋለጡበት ለውጥ ማግስት ከአፈርኩ አይመልሰኝ በሚል ድርጊቱ ከመጋቢት 2010 እስከ ጥቅምት 24 ቀን 2013 ዓ.ም የሀገር ክህደት ተግባሩ ድረስ ዘገባውን ግጭቶችን በመላ ኢትዮጵያ ላይ አስነስቷል። በእነዚህ ግጭቶች ብሔርን ከብሔር፣ ኃይማኖትን ከኃይማኖት፣ መንግሥትን ከሕዝብ፣...ወዘተ ለማቃቀር በፕሮፖጋንዳ፣ በፋይናንስ፣ በሎጀስቲክስና በሥልጠና የተደገፉ አውዳሚ ግጭቶችን ፈጥሯል። በግብሩ ልክ የቀረጸቸውን ሳተላይት አሸባሪዎች በአራቱም ማዕዘናት ለጥፋት ተልዕኮው አሰማርቶ መላ የኢትዮጵያ ብሔር ብሄረሰቦችን ወግቷል። ረፍት ነስቷል። በትህነግ እኩይ ሴራ ደም ያልፈሰሰበት የኢትዮጵያ ግዛት አካል የለም።

በዚህ መልኩ የግጭት ማዕከል ካደረጋቸው አውዶች አንዱ የከፍተኛ የትምህርት ተቋማት

ተጠቃሽ ናቸው። ለምሳሌ፣ በ2012 የትምህርት ዓመት በኢትዮጵያ ዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ የተከሰቱ ግጭቶችን እና ያደረሱትን ጉዳት አስመልክቶ የመብቶች እና ዴሞክራሲ ዕድገት ማዕከል (ካርድ) የተባለ ተቋም ባወጣው ሪፖርት መሰረት፤ በየዩኒቨርሲቲዎች በተነሱ ግጭቶች 12 ተማሪዎች ሕይወታቸውን አጥተዋል፤ ከ58 ተማሪዎች በላይ ቀላልና ከባድ የአካል ጉዳት ደርሰባቸዋል። ከዚህ በተጓዳኝ በ28 ዩኒቨርሲቲዎች ቀላል እና ከባድ ግጭቶች በመስተዋላቸው የመማር ማስተማር ሂደቱ ላይ መስተጓጎል ፈጥሮ ነበር።

ለምሳሌ፣ ጥቅምት 30 ቀን 2012 በወልዲያ በተከሰተ ግጭት የሁለት ተማሪዎች ሕይወት ማለፉን ተከትሎ በሕዳር ወር 16 በሚሆኑ ዩኒቨርሲቲዎች ግጭቶች ተስተውለዋል። ግጭቶቹም የብሔር መልክ ያላቸው ሲሆን፣ ማኅበራዊ ሚዲያዎች በሐሰተኛ መረጃዎች ግጭቶቹን የማቀጣጠል ሚና እንደተጫወቱም ተመላክቷል።

ይህን መሰል የብሔር ግጭቶችን እዚህም እዚያም በመቀስቀስና ከግጭቶቹ ትርፉን በማስላት ሌላ የግጭት አውድ እየፈጠረ መኖር ልዩ ባህሪው የሆነው የሕወሓት የጥፋት ቡድን፤ ከትግራይ ክልል ውጪ ባሉት በሁሉም የኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይ ግጭቶች እንዲቀሰቀሱ አድርጓል። በዚህም ንጹሃን ለሞት፣ ለአካል ጉዳት፣ ለመፈናቀል እንዲሁም ሃብት ንብረታቸውን ለማጣት ተዳርገዋል። ይህንንም፣ “ዘገባውን ሲፈጠር በሁሉም ክልሎች ግጭት አለ፤ በሁሉም ክልሎች መጋደል አለ፤ በትግራይ ክልል ግን የለም። እነርሱም አያፍሩም እኛ ብቻ ነን ሰላም ይላሉ። እዚህ ያለውን የሚያደርጉት እነርሱ ስለሆኑ ሁሉ የኛን ቁስል ፤ የሌሎችን ቁስል እየቆሰቆሱ በከፍተኛ ደረጃ ህዝቡን አባሉት።” ሲሉ ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ ሳይቀር የተናገሩትም ለዚህ ነው።

ይህን የሕወሓት የግጭት ነጋዴነት ተግባር በተመለከተ መረጃዎች እንደሚያሳዩት፤ ከለውጡ ማግስት በሁለት ዓመት ተኩል ውስጥ ብቻ ከተከሰቱ ዘገባውን እንዲገደሉ ንብረት እንዲወድም ያደረጉ ግጭቶች ተስተውለዋል። በሰማሌ ክልል ጅጅጋ፣ አበፋር፣ በድሬዳዋ፣ሲባዳማ እና በሀረር ክልሎችም መሰል ግጭቶች ነበሩ። አዲስ አበባም ብትሆን 14 ግጭቶች ተከስተውባታል። በዚህ ሁሉ ውስጥ ግን አንድም ቀን በትግራይ ክልል ግጭት ተከስቶ አለማወቁ ነው የተመለከተው። ይህም በአርግጥም የሕወሓት የጥፋት ቡድን የራሱን ሕልውና ባሰጠበቀ መልኩ የሚፈጽማቸው ግጭቶች በሌሎች ሞትና ስቃይ የማትረፍ ግልጽ ተግባራቱ መሆናቸውን የሚያረጋግጥ ነው።

በጋምቤላ የሰደተኞችን ካምፕ ጨምሮ 7 ግጭቶች ሲከሰቱ፤ በደቡብ ክልል በኮንሶ፣ በጌድዮ በጉራ ፈርዳ ንጹህን እንዲገደሉ ንብረት እንዲወድም ያደረጉ ግጭቶች ተስተውለዋል። በሰማሌ ክልል ጅጅጋ፣ አበፋር፣ በድሬዳዋ፣ሲባዳማ እና በሀረር ክልሎችም መሰል ግጭቶች ነበሩ። አዲስ አበባም ብትሆን 14 ግጭቶች ተከስተውባታል። በዚህ ሁሉ ውስጥ ግን አንድም ቀን በትግራይ ክልል ግጭት ተከስቶ አለማወቁ ነው የተመለከተው። ይህም በአርግጥም የሕወሓት የጥፋት ቡድን የራሱን ሕልውና ባሰጠበቀ መልኩ የሚፈጽማቸው ግጭቶች በሌሎች ሞትና ስቃይ የማትረፍ ግልጽ ተግባራቱ መሆናቸውን የሚያረጋግጥ ነው።

በዚህ ሁሉ ግጭትና ጥፋት ውስጥ የሚፈልገውን ትርፍ ማግኘት ያልቻለው የሕወሓት የጥፋት ቡድን የመጨረሻ አማራጭ አድርጎ የያዘውን ሀገር የማፍረስ ተልዕኮ ያሳካልኛል ወዳለው ርምጃ ነው የገባው። ይህም በተላላኪዎቹ በኩል አልሆነ ያለውን በራሱ በመናድ ማሳካት ነበር። እናም ጥቅምት 24 ቀን 2012 ዓ.ም ሌሊት የመከላከያ ሰራዊት የሰሜን እዝ አባላት ላይ በተኙበት ጥቃት ፈጸመ። በዚህም ግጭቶችን በመፍጠር ትርፍ ማግኘትን ብቻ ሳይሆን፤ ከዛ ከፍ ያለ አገር አፍርሶ የዘመናት ቅዝቀድን እውን በማድረግ ውስጥ የሚገኝ ትርፍን ከፍ አድርጎ ማጣጣምን ምን ያህል ጥሙንና የባንዳነት ገጹን አደባባይ አወጣ። ተግባሩም ከግጭት ፈጣሪነት ከፍ ብሎ አገርን ወደ የጦር አውድነት የቀየረ ሆነ። መንግሥትም በመጀመሪያ ሕግ ለማስከበር ጦሩን አሰማርቶና እስከ መቐለ አገልጭ የቡድኑን ሴል እንዲበጣጥስ ግድ አለው።

በዚህ ሂደት ግን አሸባሪው ሕወሓት የበቀል በትሩን

በንጹሃን ላይ በማሳረፍ ነበር ወደዋሻው የፈረጠጠው። ለዚህ ትልቁ ማሳያ የማይካድራው በሺዎች የሚቆጠሩ ንጹሃን ላይ የፈጸመው ጭፍጨፋ ሲሆን፤ መከላከያ ሰራዊቱ እና የአማራ ክልል ልዩ ሃይል ጭምር አግር በአግር እየተከታተሉ ድባቅ ባይመቱት ኖሮ በሌሎችም አካባቢዎች ከማካድራው የባሰ ጭፍጨፋ ይፈጽም እንደነበር ጥሏቸው ያለፋቸው የግፍ ዱላዎቹ ምስክር ሆነዋል። ይህ አልበቃ ያለው የግጭት ነጋዴው ሕወሓት መከላከያ ሰራዊት ድሉን ተጎናጽፎ ለሰብዓዊነት ሲባል ከመቐሌ እንዲወጣ በተደረገ ማግስት ለሌላ ጥፋት ራሱን አደራጅቶ በመሰማራት በአማራና አፋር ክልሎች ወረራ ፈጸመ።

በዚያ ወቅትም ሌላ ከሕዝቦች ሞትና ስቃይ የማትረፍ አረመኔያዊ ተግባሩን አስመስከረ። ከቆቦ እስከ አንዶኪያ ገምዛ፤ ከንፋስ መውጫ እስከ ባቲ፤ ከጋሊኪማ እስከ ካሳ ጌታ፤ በሁሉም በአማራና አፋር ክልሎች በወረራ በቆየባቸው ሥፍራዎች ንጹሃንን በጅምላ ጨፍጭፏል፤ ሴቶችን በቡድን ደፍሯል፤ በወንዶች ላይም ግብረሰዶም ፈጽሟል፤ ብዙዎችን ለከፋ የአካል ጉዳት ዳርጓል፤ ሥነልቦናዊ ስብራትም ፈጽሟል፤ በመቶ ቢሊዮኖች የሚቆጠር ሃብት ንብረት ዘርፎና አውድም ኢኮኖሚያዊ መሰረቶቻቸውን አናግቷል፤ ዛሬም ድረስ በአስር ሚሊዮን የሚቆጠሩ ዜጎችን ለከፋ የሰብዓዊ ቀውስ ዳርጎ የሰው እጅ ጠባቂ አድርጓል።

በ1960ዎቹ ማገባደጃ ላይ ጣታቸውን ምላጭ ላይ አሳርፈው ጫካ የገቡት እነዚህ ከግጭት አትራፊ ኃይሎች፤ ግማሽ ምዕተ ዓመት የሚሆነውን ዘመናቸውን በዚህ ተግባራቸው ተገዝዋል። በዚህም እያሌ ወገኖችን ለሞት፣ በርካቶችን ለዘላቂ አካላዊና ስነልቦናዊ ጉዳት፣ በርካታ የሃገር ሃብት ለውድመት ሲዳርጉ፤ በአንጻሩ እነሱ ከግጭቶቹ ጀርባ ፖለቲካዊም ኢኮኖሚያዊም ግላዊ ጥቅማቸውን ሲያሳድዱ ኖረዋል። ይህ ግማሽ ምዕተዓመት የዘለቀው ግጭት እየጫኔ ከሚነደው አሳት የመሞቅ አካሄድ፤ ዛሬም በእድሜያቸው መጨረሻ ላይም ፀሐይ እየጠለቀቅባቸው መሆኑን ሲያውቁ እንኳን ሊታገስላቸውና ፊታቸውን ለጸጸትና ንስሃ ሊመልሰው አልቻለም። ይልቁንም የመጨረሻ አማራጮቻቸውን አንጠፍጥፈው በመጠቀም የብሔር እንቢ ሲላቸው የሃይማኖት ግጭቶችን ደግሞው ደጋግመው እየሞከሩ ሲከሸፍባቸው ማጥፋትን የተለመደ ሆኗል።

ከሰሞኑ ፍትህ ሚኒስቴር በጥናት ተረጋገጠ ባለው መረጃ እንዳሳወቀውም፤ አሁንም ድረስ በኢትዮጵያ የተለያዩ አካባቢዎች ተከስተው ከነበሩ ግጭቶች ጀርባ የአሸባሪው ሕወሓት እጅ እንዳሰበት አረጋግጧል። በመረጃው እንደተመለከተውም፤ በኢ



## ሀገር በቀል ተቋማትና እርዳታ ተቋማት

### ግርማ መንግሥቱ

አምዳችን “አገርኛ” እንደ መሆኑ መጠን ትኩረታችንም አገር በቀል ጉዳዮች ላይ አድርገናል። ለዚህም መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች (መያዪዎች)ን መቃኘት የዛሬው ርዕሰ ጉዳዮችን ይሆናል። በተለይም፣ ቸግሮቻችንን በራሳችን አቅምና ነባር እውቀት ከመፍታት አኳያ ለማብራራት ጥረት ይደረጋል።

በሀገራችን ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች አሉ። በተለይም፣ መሰረታዊው አውሮፓና አሜሪካ የሆኑ መያዪዎች ቁጥር ቀላል አይደለም። በተለይ ወደ ደቡብ የአገራችን ክፍል ሲኬድ የሚታየው የመያዪዎች ቁጥር የጉድ የሚያሰኝ ነው። ይሁን እንጂ፣ የተሰራው ስራ ሲታይ ደግሞ እዚህ ግባ የሚባል አይደለም፤ ወይም ካገኘነው ያጣነው ይበልጣል ያሰኛል።

እነዚህን መሰል ቸግሮች ስንመለከት መሰረታዊው አገር ውስጥ የሆኑ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ቢበዙ፣ ሙሉነት ብቻም ሳይሆን ቢጠናከሩና በየዘርፉ ቢሰማሩ በከፍተኛ ደረጃ ለቸግሮቻችን መፍትሄዎችን ያመጣሉ ተብሎ ይታሰባል። ይታሰባል ብቻም ሳይሆን ይጠበቃልና አዋጭነታቸው ከዚህ በመሰለ የሚባል አይደለም።

ይህን፣ የአገር በቀል ተቋማት (መያዪዎችን) አገራዊ ፋይዳ በተመለከተ ከዚህ በፊት በዚህ አምድ ላይ እያንዳንዳቸውን በተናጠል በመውሰድ አላማ፣ ተግባርና ኃላፊነታቸውን፣ እንዲሁም እስከ ዛሬ ያከናወኗቸውን ሰብአዊ ተግባራት ለመፈተሽ ችለናል። የተሻለ አገልግሎት ያስመዘገቡትን የበለጠ እንዲሰሩ፣ ደክም ያሉትም እንዲጠናከሩ፣ አዳዲሶቻቸው ወደ “መድረኩ” እንዲመጡ የሚቻለውን ጥረት ሁሉ ስናደርግ ቆይተናል። ዛሬም እንደ አጠቃላይ በመውሰድ የአገር በቀል መያዪዎችን አደረጃጀት፣ አላማ አፈፃፀማቸውን እያነሳን የምንነጋገር ሲሆን፣ ይህም ካሉት ጋር ከመተዋወቅም ባለፈ ወደፊት ሊፈጠሩ፣ ለመጡ የሚገባቸውንም ከወዲሁ በመቀሰቀስ ስሜት ሰጪ መልእክት ለማስተላለፍ ነው።

እዚህ ላይ አንድ አብይ ጉዳይ አስታውሶ ማለፍ ተገቢ ይሆናል። ይህ ተገቢ ጉዳይ አገር በ“አገር በቀል መያዪ” እና “አገር በቀል ያልሆነ መያዪ” መካከል ምን ልዩነት አለ፣ ለምን ሁለትን ከፍሎ ማየት አስፈለገ? የሚለው ሊሆን ቢችል፣ መልሱ ብዙም አስቸጋሪ ካለመሆኑ ጋር ተያይዞ የመጀመሪያው መልስ የሚሆነው “ያገሩን ሰርዶ ባገሩ በሬ” እንዲሉ፣ ወይም፣ በተደጋጋሚ ሲነገር እንደሚሰማው፣ በአህጉሪቱ መሪዎችም ተግባራዊ ለማድረግ ከፍተኛ ጥረት ሲደረግ የሚታየው “ለአፍሪካ ቸግር አፍሪካዊ መፍትሄ” የሚለው ሲሆን፣ ሌላውና ዋናው መልስ ግን በውጭ የእርዳታ ድርጅት ስቃይን ከማየት፣ ጻዳ ጎድጓዳውን ለእነሱ አስረክቦ እግር ከወርቅ ከመታሰር፣ ባልታሰበና ባልተፈለገ የእርስ በእርስ ግጭት ውስጥ ገብቶ ከመተላለቅ (በተለይ እነሱ “ሰሰተኛው አለም” በሚሉት በአፍሪካ) ... ያመለጠ አገር አለመኖሩና በጠባቂነት ስነልቦና ተቀፍድዶ መያዙ ነው። አሁን፣ ወደ ተነሳንበት፣ ወደ አገር ውስጥ መያዪዎች እንመለስ።

በሌላ ወጣቶች ፒያሳ አካባቢ የተቋቋመውና በእውነት ለተቸገሩ ፈጥኖ ደራሽ የሆነው “ደግ ፒያሳ” ኑሮዋ በዩናይትድ ኪንግደም፣ ኤደንብራ ከተማ ያደረገችው፤

«ፀሐይ ጎልጎታ የሀብረተሰብ ድርጅት» የሚል በጎ አድራጎት ተቋም ለማቋቋም ያሰበችው፣ ባለትዳርና የሁለት ልጆች እናት የሆነችው የአርባ ምንጫ ፀሐይ አካላ፣ በተለይ ለአረጋውያን፣ እናቶች፣ ሴቶች፣ ህፃናትና ለማረሚያ ቤት ታራሚዎች እያደረገች ያለችው ድጋፍ የሚበረታታና ሌሎችም ሊከተሉት የሚገባ አርአያነት ያለው ተግባር ሲሆን፣ በየገዳናው የወደቁ አረጋውያንና የአእምሮ ህመማችንን በማንሳትና በመንከባከብ በገንዘብ ሊታመን የማይችል ትልቅ ሰብአዊ ድጋፍ በማድረግ ላይ የሚገኙትን፣ እነ ሜቄዶንያ፣ ሙዳይ፣ ጌርጌሲኖንና ሌሎች የበጎ አድራጎት ድርጅቶችንም ከዚህ ጋር አያይዞ በአርአያነት መጥቀስ ይገባል።

ይህ አርአያነት ያለው የሀገር በቀል መያዪዎች ተግባር፣ በተለይም ኮቪድ-19 ወረርሽኝ ወደ አገራችን መግባትን ተከትሎ በጉልህ ታይቷልና እንዳይዳከም፣ የበለጠ ተጠናክሮ እንዲቀጥልና ተደራሽነቱንም እንዲያሰፋ አጠቃላይ የህዝብና መንግሥት ድጋፍ ያስፈልገዋል። ያነጋገርናቸው የ“ደጉ ፒያሳ” ወጣት አመራሮችም ያሉት ይህንኑ ነው። “የበለጠ አንድነት፣ ተጠናክረን

እንድንቀጥል የመንግሥት ድጋፍ ያስፈልገናል።”

ማህበራዊ “ኃላፊነትን ከመወጣት አኳያ፣ በዚህ በጎ ተግባር ላይ ተሳትፎው የአካባቢያቸውን አቅም ደካማና በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኙ የሀብረተሰብ ክፍሎችን እየረዱ ካሉ፣ አዲስ አበባ ውስጥ ከሚገኙ፣ መሰረታዊው ኢትዮጵያዊ (አገር በቀል) የሆነ በጎ አድራጎት ድርጅቶች መካከል አንዱ «የላምበረት ልጆች ለላምበረት ነዋሪዎች» በሚል መርህ የተመሰረተው “የላምበረትና አካባቢው ለወገን ደራሽ የበጎ አድራጎት ድርጅት” ነው።

አቶ ደጉ መኮንን «የላምበረት ልጆች ለላምበረት ነዋሪዎች» የሚለውን መርህ የሚያራምደው የ“የላምበረትና አካባቢው ለወገን ደራሽ በጎ አድራጎት ድርጅት” ዋና ስራ አስኪያጅ ነው። አቶ ደጉ እንደገለጸው፣ የበጎ አድራጎት ድርጅቱ ከመመስረቱ በፊት የላምበረትና አካባቢው ወጣቶች በራሳቸው ተነሳሽነት አቅም ደካማና ዝቅተኛ ገቢ ያላቸውን አረጋውያን ይረዱ ነበር።

ይሁንና በመጋቢት ወር 2012 ዓ.ም የኮሮና ቫይረስ (ኮቪድ-19) ወረርሽኝ ወደ ኢትዮጵያ በተከሰተ ወቅት የላምበረትና አካባቢው ለወገን ደራሽ በጎ አድራጎት ድርጅት በሚል ህጋዊ ስውነት ይዞ በሰባ አባላት ተመስርቷል። ድርጅቱ የተቋቋመበት ዋና ዋና አላማም በተለያዩ ምክንያቶች ታመው አልጋ ላይ የቀሩ፣ አቅም ደካሞችንና በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኙ የላምበረትና አካባቢውን ሰዎች ለመርዳት ነበር።

ድርጅቱ እንደተመሰረተም በላምበረትና አካባቢው የሚኖሩና በውጭ ኑሯቸውን ያደረጉ የላምበረት ተወላጆች ጋር በመተባበር በአካባቢው ላይ ረጅም ጊዜ የኖሩ፣ ሰው ተጠግተው የሚኖሩና አቅም ደካማ የሆኑ ሰዎችን በገንዘብና በቁሳቁስ መርዳት ጀመረ። በተለይ ደግሞ ወቅቱ የኮሮና ወረርሽኝ የተከሰተበት ጊዜ እንደ መሆኑ ድርጅቱ አባላቱ ገንዘብ እንዲያዋጡ በማድረግና በውጭ ሀገራት ያሉትም የአካባቢው ተወላጆች ገንዘብ እንዲልኩ በማድረግ አቅም ደካማ ለሆኑና በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ ለሚገኙ የአካባቢው ነዋሪዎች ድጋፍ አድርጓል። የበጎ አድራጎት ተግባራቸው ዝርዝሩ ብዙ ነው።

የዚህ ፅሁፍ ዋና አላማ አገር በቀል መያዪዎችን በብዛት ማፍራት የሚቻልበትና ከውጭ እርዳታ ሰጪ ድርጅቶች መላቀቅ ወይም ነፃ መውጣት የሚገባ መሆኑን ማሳሰብ እንደ መሆኑ መጠን የ“የላምበረትና አካባቢው ለወገን ደራሽ በጎ አድራጎት ድርጅት”ን ልምድ ይካፈሉታል ብለን ተስፋ እናደርጋለን። ወደ ሌላው አገር በቀል ማህበረ-ባህላዊ (በተለይም ሃይማኖታዊ) ወደ ሆነውና ወደ ተቋምነት ሊቀየር ስለሚገባው አገራዊ እሴት እንሸጋገር።

በኢትዮጵያ ቁምና በቀልን አራግጦ እርቅና ሰላም የሚወርድበት ቱባ ባህላዊ እሴት አለ፤ ሀገር በቀል እውቀት አለ። ሁሉም ብሄሮች እርስ በእርሳቸውና ከሌላው ማህበረሰብ ጋር በሚፈጥሯቸው ጊዜያዊ ግጭቶች ባህላዊ የእርቅና የሽምግልና ሥርዓቶችን እያከናወኑ አብሮነታቸውን ሲያስቀጥሉ ኖረዋል። ይህንን ደግሞ የትም ቢሄዱ ያገኙታል፣ የእርሚያውን ገዳ፣ የሃላባ ቁራቸውን ሴራ ... ጨምሮ ማለት ነው። ሌሎችንም እንደዛው።

ኢትዮጵያ ስለዲሞክራሲ፣ ስለመልካም አስተዳደር፣ ስለእርቅና ሰላም ከየትኛውም ሀገር ሳትበደር ጥቅም ላይ ልታውላቸው የሚገቡ ጥሩ ጥሩ ተሞክሮዎችን ማግኘት የምትችልባቸው ባህላዊ እሴቶች ያሏት የመሆኑን ያህል፣ እነዚህን ሁሉ በተደራጀ መልኩ ስትጠቀምባቸው አትታይም። ከእነዚህና ሌሎች ቱባ ባህላዊ እሴቶች መካከል ደግሞ አንዱ የጋሞ አባቶች የሽምግልና ሥርዓት /ዱብሻ/ እንደ ሆነ ይታወቃል። ይህ በተጠናከረና በተደራጀ መልኩ ሊቀጥል ይገባዋል።

“በጋም ምድር ጠብና አለማግባባት፣ ቁምና ቁርሻ የሚወገዱባቸው ጠንካራ ባህላዊ እሴቶች አሉ። የጋም ብሄረሰቦች ቸግሮችን በባህላዊ መንገድ የመፍታት የቆየ ልምዳቸውን ጥቅም ላይ እያዋሉ ማህበራዊ መስተጋብራቸውን አጠናክረው የሚኖሩ ህዝቦች ናቸው። ልጆቻቸው ከማህበረሰቡ እሴቶች እንዳያፈነግጡ በአባቶች ምክርና ተግሳጽ ተኮትኩተው ስለሚያድጉ ለባህላዊ እሴቶች ተገዢዎች ናቸው። ታላላቆቻቸውንና አባቶቻቸውን ያከብራሉ፤ የሽማግሌዎችን ቃል ያደምጣሉ። ” የሚለውንም የተረጋገጠና በዛ በቀውጢ ወቅት (የጋም አባቶች እሳት ለብሶ፣ እሳት ጎርሶ ህንፃዎችን ለማጋየት የመጣውን የተቃውሞ ህይወት ቁጡማ ይዘው በመንበርከክ እንዴት እንደመለሱት) በአይናችን የተመለከትነው እውነት እዚህ ሊጠቀስ ይገባዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትር አቢይ አሕመድ በወቅቱ በጋም የሰላምና ሽምግልና አባቶች ስም አንድ የሰላም ተቋም ይገነባል ማለታቸው የሚታወስ ሲሆን፣ ይህም፣ ከተደረገ ማለት ነው። እዚህ በተደራጀና በተጠናክሮ መልኩ ... እያልን ያለነውን ሃሳብ የሚያጠናክር ነው።

በቅርቡ በሀገራችን ተከስቶ የነበረውን አስቸጋሪና መደገም የለለበትን አፍራሽና በርካታ ቤተ-እምነቶችን ደጋ አመድ ያደረገ፣ የበርካታ ጎፀ-ሀንን ሕይወት የቀጠፈ ተግባር አስመልክተው፣ “ለመሆኑ ሃይማኖቶች ሆኖ በሌላ ሃይማኖት ላይ ያነጣጠሩ ጥቃቶችን መፈጸም ምን ያህል ከሃይማኖቶች አስተምህሮ ጋር አብሮ ይሄዳል?” በሚል ማእከላዊ ጥያቄ (ጭብጥ) ዙሪያ ሃሳባቸውን ያካፈሉ የሁለት ሃይማኖቶች (ክርስትና (ኦርቶዶክስ ተዋህዶ) እና እስልምና) አባቶች (መጋቤ ካህናት አባ ሀብተጊዮርጊስ አሥራት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የገዳማት መምሪያ ዋና ኃላፊ፣ እንዲሁም፣ ነዋሪነታቸው አዲስ አበባ፣ አራዳ ክፍለ ከተማ፣ ወረዳ ሁለት የሆነው ሼህ ሙሐመድ አሊ ሙሳ አንዳሉት፣ ድርጊቱ በማንኛውም መስፈርት የሚደገፍ አይደለም።

እዚህ ላይ ድርጊቱ በሃይማኖት በኩል የማይደገፍ መሆኑን ከመግለጻቸው ባለፈ ሁለቱም አባቶች (ሁለቱም ባልተገናኙበትና ምንም በማይተዋወቁበት ሁኔታ) የሰጡት ማብራሪያ በአንድ ምሳሌ (ልዩነታቸውንና አንድነታቸውን የገለጹበት መንገድ) የተደገፈ መሆኑ ሲሆን፣ ይህም ሙስሊምና ክርስቲያን በዋና ሃይማኖታዊ ጉዳዮቻቸው ቢለያዩም በብዙ ነገሮች ይመሳሰላሉ። በአንድ ወቅት ሁለቱም የየራሳቸውን ከብት ባርከው ካረዱ በኋላ በተለያየ ክር እያሁሩ በአንድ አቃ ይቀሩታል። ከዚያም ሲበስል አውጥተው የየራሳቸውን ይቀጥላሉ። እንግዲህ ስጋው አንድ ላይ ሲቀልፍ በመሪዎቹ መካካቱ አይቀርም፤ የሁለቱም ሃይማኖት ተከታዮች በማህበራዊ ህይወታቸው ብዙ የሚጋሯቸው፣ የጋራ የሆኑ እሴቶች አሏቸው። በበርካታ ጉዳዮች የተሳሰሩ ስለ መሆናቸው ጥሩና ወቅታዊ ማሳያ ሲሆን፣ ልዩነትንም አንድነትንም አክብሮ አብሮ መኖር እንደሚቻል በምሳሌ ያረጋገጡበት ቃለ መጠይቅ ነበር።

ከዚህ ምሳሌ በተጨማሪ፣ አሁን ያለውም ሆነ ወደ ፊት የሚመጣው ትውልድ የቀደሙት አባቶቹ እንዴት ተስማምተውና ተከባብረው እንደኖሩና እንደሚኖሩ በሚገባ መረዳት እና እሴትም ያንኑ የበለጠ አጠናክሮ ማስቀጠል ያለበት መሆኑንም ነው የሃይማኖት አባቶቹ በመልእክታቸው የተናገሩት። “የሃይማኖት አባቶች ወጣቶችን እየሰበሰቡ ማስተማርና መምከር እንደ ቀዳሚው ዘመን ተከባብረንና ተመካክረን እንድናደር ማድረግ አለባቸው። መንግሥትና የሚመለከታቸው አካላት (ተቋማት) ቸግር ከመድረሱ በፊት ፈጥኖ በመድረስ አጥፊዎችን እየተከታተሉ እርምጃ መውሰድ (ለህግ ማቅረብ) ይኖርባቸዋል። ” የሚለውም መልእክታቸው ነበር።

በአጠቃላይ፣ በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ማለት ይቻላል። ዋናውና መሰረታዊው ጉዳይ ግን እጅ እየዘረጉ፣ አላማቸው ምን እንደሆነ እንኳን በውል ሳይታወቅ፣ የውጭ እርዳታ ድርጅቶችን መቀበል መብቃት አለበት። እንደነ ጅደና ራሳችንን ችለን ለሌሎችም የምንተርፍበት መንገድ ከወዲሁ ሊመቻች ይገባል። የበርካታ አገር በቀል እውቀቶች፣ እሴቶች፣ ትውፊቶች ... (ለዛውም “የሚዳሰሱ” እና “የማይዳሰሱ” የሚሉትን ሳናካትት) ባለቤቶች ነንና እነሱን ወደ ተቋማት በመቀየር ከራሳችን ሀብት ራሳችን ተጠቃሚ እንሁን፤ ለዚህ ደግሞ የጋራ ግንዛቤ፣ የጋራ ራዕይ፣ የጋራ ግብ ... ያስፈልጋል የሚለው ነውና በዚህ እንሰናብታለን።





# ወጣቶች

## የሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ስልጠና - ሰወጣቶች

### አስናቀ ጸጋዬ

ኢትዮጵያ በርካታ ቁጥር ያለው የተማሪና ያልተማረ ወጣት የሚገኝበት ሀገር ናት። ይህ የሕዝብ ቁጥር መብዛት ታዲያ አንድም እንደ መልካም እድል የሚቆጠር ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ እንደ ስጋት ይታያል። በርካታ ቁጥር ያለው ትኩስ ኃይል ወደ ሥራ ቢሠማራ የሀገሪቱን ኢኮኖሚ በእጅጉ የሚያሳድግ በመሆኑ እንደመልካም አጋጣሚ ሊቆጠር ይችላል። ከዚህ በተቃራኒ ደግሞ ለዚህ የወጣት ኃይል በበቂ ሁኔታ የሥራ እድል መፍጠር ካልተቻለ በቁጥጥር ልክ ስጋቶች መፈረካቸው አይቀሬ ነው።

ሀገሪቱ ካላት በርካታ ቁጥር ያለው ወጣት አኳያም ሰፊ የሥራ ዕድል የሚፈጥር በርካታ ሥራ እየተሠራ ነው። ሰፊ የሰው ኃይል ለሥራ የሚያሠማሩ ባለሀብቶች ወደ ሀገሪቱ እንዲገቡ፣ ኢንዱስትሪዎች በመላው ሀገሪቱ እንዲስፋፉ መንግሥት ሳይሰልስ እየሠራ ይገኛል። ወጣቱ የተለያዩ ስልጠና እንዲያገኝ በማድረግ ረገድም የሚሠሩ ሥራዎች ብዙ ናቸው። በእርግጥ ይህም ቢሆን በመንግሥት ብቻ የሚከናወን አይደለም። የግል ባለሀብቱ የራሱ የወጣቱም ድርሻ ጉልህ ነው። በራሳቸው ስልጣናት ሥራ ፈጥረው ለብዙ ወጣቶች የሥራ ዕድል የከፈቱና ለብዙዎች ሞዴል የሆኑ ወጣቶችም አሉ። ሆኖም ግን ወጣቱ የሥራ እድል መፍጠር ከዚያም ወጥቶ መሥራትን ይጠይቃል። በተለይ ወጣቱ በራሱ ሥራን እንዲፈጠር ሁኔታዎችን ማመቻቸት ከምንም በላይ ለችግሩ አልባት ይሰጣል። ይህንን ማድረግ ደግሞ ከመንግሥትና ከሌሎች ባለድርሻ አካላት ይጠበቃል። ወጣቱም ቢሆን በራሱ የሚያደርገው ትግል ወሳኝ ነው።

ስለሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ሲነሳ በብዙዎች ዘንድ ወደ አዕምሮ የሚመጣው በመንግሥት በኩል ለወጣቶች የሚመቻቸው የሥራ እድልና ወጣቶች በራሳቸው ሥራ ፈጥረው ተጠቃሚ የሚሆኑበት የቢዝነስ አካሄድ ነው። ይሁንና ሥራ ፈጠራ የግድ መንግሥት ባመቻቸው የሥራ እድል ተጠቃሚ መሆን ብቻ አይደለም። የራስን ቢዝነስ መጀመር ብቻም ሊሆን አይችልም። ከዚያም የላቀ ነው። በግልም ሆነ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ውስጥ ተቀጥሮ በመሥራት አዳዲስ ሃሳቦችንና አሠራሮችን በመፍጠር ውጤታማ ሥራዎችን ማከናወንም ጭምር እንደሚያካትት ባለሙያዎች ይናገራሉ።

በተለይ በአሁኑ ጊዜ በመንግሥት ተቋማት ውስጥ አዳዲስ የዩኒቨርሲቲ ምሩቃን ወጣቶች በብዛት እየተቀጠሩ ያሉ በመሆናቸው ተቋማቸውን ፈጠራ በታክሰበትና በሁለተኛው መልኩ ሊለውጡ ይገባል። ስለ ሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ጠንቅቀው የሚያውቁትም ይህንን ተግባራዊ ሲያደርጉ ነው። ይህንን ተመርኩዞ በቅርቡ የኢንተርኔት ሲቲ ኢንሱቲትዩት በራሱ ተነሳሽነት በትላልቅ የመንግሥት ተቋማት ውስጥ ለሚሠሩ ወጣቶችና ለሌሎች አንጋፋ ሠራተኞች በሥራ ፈጠራ ፅንሰ-ሀሳብ ዙሪያ ስልጠናዎችን ሰጥቷል።

ስልጠናዎቹ በተለይ ወጣት የመንግሥት ተቋማት ሠራተኞች የእውቀት አድማሳቸውን በማስፋት በተቋማቸው ፈጠራ የታክሰባቸውን ሥራዎች እንዲያከናውኑና ተቋማቸውን እንዲለውጡ የሚያግዝ ስለመሆኑ ተነግሯል።

አቶ ቦሩ ሻና በኢንተርኔት ሲቲ ልማት ኢንሱቲትዩት የሰለጠነና ፕሮግራም ማናጀር ናቸው። እርሳቸው እንደሚሉት፣ በሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ዙሪያ በከፍተኛ የመንግሥት ተቋማት ለሚሠሩ ወጣቶችና ለላቀው ሠራተኞች ስልጠና መስጠት የተፈለገበት ዋነኛ ዓላማ አስተሳሰቡ በውስጣቸው ስርዖ እንዲገባና መንግሥት በኃላፊነት ደረጃ ያሉ ሠራተኞቹ በየመሥሪያ ቤቱ የተቀላጠፈና ኃላፊነትን የወሰደ ሥራ እንዲያከናውኑ በመፈለጉ ነው።

ስልጠናው ከተለመደው አሠራር ወጥተው አዳዲስ አሠራሮችን በሚሠሩበት መሥሪያ ቤት እንዲያመጡና ከችግሮች ፊት እየቀደሙ የማሳበረሰቡን ችግር እየፈቱ እንዲሄዱ የሚያስችልም ጭምር ነው። ከዚህ በፊት ሥራ ፈጠራ በብዛት የሚታወቀው በግል ሴክተር ቢሆንም የአሁኑ ግን አዲስ አሠራር ነው።



አቶ ቦሩ ሻና

ኢንተርኔት ሲቲ ልማት ሰግል ሴክተር ብቻ የተሰጠ አጀንዳና ቢዝነስ መሥራት ብቻ አይደለም። ከዚህ ይልቅ ኢንተርኔት ሲቲ ሁሉም ሰው በተሠማራበት የሥራ መስክ አዳዲስ እሴቶችን ጨምሮ ለሚያገለግለው ግብረተሰብ በየጊዜው የተሻሻለ አሠራርና ሥራን የሚያመጣበት ነው።

የኢንተርኔት ሲቲ ፅንሰ ሀሳብ ሰዎች ሥራን በፍቅር እየሠሩና ችግሮችን እየፈቱ ፈጠራን ያማከሉ አሠራር እንዲኖር የማድረግ አስተሳሰብ ጭምር ነው። ሰውን በፍቅር የማገልገል፣ ችግር ሲፈጠሩ በፍጥነት እየቀረፉ የመሄድና ኃላፊነት እንዲሰጡ የሚያደርግም ነው። ከዚህ አንጻር እሴት መጨመር በገንዘብ ብቻ የሚለካ ሳይሆን በተቋሙ ውስጥ ያሉ ሠራተኞችም ፈጠራን ያማከሉ አገልግሎት እንዲሰጡ ማስቻል ነው።

በዚህ ፅንሰ ሀሳብ ደምበኛም የሚመረጡ ሳይሆን በየጊዜው አዳዲስና የተቀላጠፈ አገልግሎት አግኝቶ የሚረካበት ነው። ከላይኛው አመራር እስከታችኛው እርከን ያሉ የመንግሥት ሠራተኞችም በዚህ አስተሳሰብ እንዲቃኙ የሚያስችል ነው።

አቶ ቦሩ እንደሚሉት፣ በሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ዙሪያ እንዲህ አይነቱ ስልጠና ለወጣቶችና ለምድ ላላቸው ሠራተኞች ሲሰጥ የመጀመሪያው ነው። በሀገር ደረጃ እንደሰትራቴጂ ተቀምጦ ያለው የግል ሴክተር ኢኮኖሚውን እንደሚያነቃቃ ነው። ይሁን እንጂ ይህ አዲስ የሥራ ፈጠራ አስተሳሰብ የመንግሥት ሴክተር እንዲሻሻልና ፈጣሪ እንዲሆን በሴክተሩ ውስጥ እንዲካተት ተደርጓል። በዚህ ፅንሰ ሀሳብ መነሻ መንግሥትም በራሱ ኃላፊነት ወስዶ ለግል ኢንተርኔት ሲቲ ዘርፍ ምቹ ሁኔታዎችን እንዲያመቻቹ ተደርጓል።

የግሉ ሴክተር ለብቻው ውጤታማና ሥራ ፈጣሪ ሊሆን አይችልም። በተመሳሳይ የመንግሥት ሴክተርም

የተንዛዛና ብቁ ያልሆነ አገልግሎት መስጠት የለበትምና ይህ የሥራ ፈጣሪ ፅንሰ ሀሳብ በሁለቱም ሴክተሮች ውስጥ መስሪያ ይገባል። በተለይ ደግሞ የመንግሥት ሴክተር የሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ በገባቸው ሰዎች ለመራ ይገባል። ከዚህ አንጻር በተለይ ትኩስ ኃይል የሆኑት ወጣቶች ይህ እድል በእጅጉ ያስፈልጋቸዋል።

በአሁኑ ወቅት እየመጣ ያለው ወጣትም ሆነ ጊዜ እየተቀየረ ነው። በተመሳሳይ የዓለም አቀፍ ሁኔታም ተለዋዋጭ ነው። በዚያው ልክ ሀገሪቱ ከሌሎች ሀገራት ጋር በተለያዩ መስክ የምታደርገው ወድድርም ጨምሯል። የዛኑ ያህል ዘርፈ ብዙ ውስጣዊና ውጫዊ ችግሮችም እየጋጠሙ ይገኛሉ። እነዚህ ሁኔታዎች ተቋቁሞ ለመሄድ ደግሞ አሁን ሁኔታዎችን ተረድቶ መሥራት የሚችል የሰው ኃይል መገንባት ያስፈልጋል።

የመንግሥት ሴክተር ውስጥም ከፍተኛ ቁጥር ያላቸውን እምቅ ችሎታን ያገኙ ገቢ ግን በአግባቡ ያልተጠቀሙበት ወጣቶች አሉ። በተመሳሳይ በሚሠሩት ሥራ ምቹ ሁኔታዎች ሲፈጠሩ ሌሎች አዳዲስ አስተሳሰቦችን የሚፈጥሩ ይኖራሉ። ወጣቶች ይበልጥ ለቴክኖሎጂ ቅርብ በመሆናቸውና አዳዲስ ነገሮችን የመቀበል ችሎታቸው የላቀ በመሆኑ ይህንን እያዩ መጠቀሙ ከምንም በላይ አስፈላጊ ነው።

ዘመኑ በፍጥነት አዳዲስ ነገሮችን በቶሎ የመያዝና ወደውጤት መቀየርን ይፈልጋል። የሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብም ይህንን የሚያቀናጅ ነው። እናም ከዚህ አንጻር ረጅም ጊዜ ተቆይቶ የሠሩ ሰዎች ሳይሆኑ ገና በላጋ አዕምሯቸው የሥራውን ዓለም የተቀላቀሉ ወጣቶች አዳዲስ የሥራ ፈጠራዎችን የማምጣት ችሎታ አላቸውና ነገሩን እንዲረዱትና ወደተግባር እንዲገቡበት ማድረግ ከምንም በላይ ያስፈልጋል።

እንደ አቶ ቦሩ ገለጻ፣ የዚህ ሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ ስልጠና መጀመር በተለይ በፕብሊክ ስርቪስ ውስጥ

ያሉ ወጣቶች በውስጣቸው ያለውን እምቅ ችሎታ በማውጣት እንዲጠቀሙ ያስችላቸዋል። ተቀጥረው ሲሠሩ ራሳቸውን በማየት የራሳቸውን ቢዝነስ ለመጀመርም በር ይከፍትላቸዋል። በተጨማሪም የፕብሊክ ሴክተር በጣም የታጨቀና አብዛኛው ሠራተኛም ከአቅም በታች እየሠራ ያለ በመሆኑ በዚህ የሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብ አስተሳሰብ ወጣቶች አቅማቸውን አውጥተው እንዲጠቀሙ ያስችላቸዋል።

ደምበኛውም የተቀላጠፈና እርካታ ያለው አገልግሎት እንዲያገኝ ያደርጋል። ከዚህ ባለፈ ወጣቶቹ የራሳቸውን ቢዝነስ ለመጀመርም እንደመንደርደሪያ ስለሚሆን ስልጠናው እንደመልካም አጋጣሚ ይቆጠራል።

የስልጠናው ፕሮግራም የሥራ ፈጠራ አስተሳሰብን በፕብሊክ ስርቪስ ሴክተር አገልጋዮች ውስጥ የማስረጫ ዓላማን ብቻ የያዘ አይደለም። ይልቁንም ሠራተኛው ሥራ ፈጣሪ እንዲሆን፣ ጠንካራ የሥራ ባህልን እንዲያዳብርና በዚህ ደረጃ ሀገሪቱን እንዲመራት ማድረግም ጭምር ነው።

ጽንሰ ሀሳቡ በግሉ ሴክተር ዘርፈ ብዙ አገልግሎቶች ያሉ ሲሆን፣ ከእነዚህ ውስጥ አንዱ የወጣቶች የሥራ ፈጠራ ፕሮግራም አንዱ ነው። በተለይ ከከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚመረቁና እየተመረቁ ያሉ ወጣቶች የሥራ ፈጠራ አስተሳሰብ እንዲኖራቸውና በዚህ ልክ እንዲሠሩ ከዩኒቨርሲቲዎች ጋር የመግባቢያ ስነድ በመፈራረም እየተሠራ ይገኛል።

ወጣቶች በውስጣቸው ያለውን እምቅ ችሎታ ማውጣት እንዲችሉ የኢንተርኔት ሲቲ ስልጠና ፕሮግራም ይዘጋጃል። በሥራ ፈጠራ ዙሪያ በወጣቶች መካከል ውድድሮችም ይካሄዳሉ። በዚህ ላይ ያተኮሩ ስልጠናዎችም በኢንሱቲትዩቱ በኩል ይሰጣሉ። ወጣቱን ጨምሮ የፕብሊክ ስርቪስ ሠራተኛው የሥራ ፈጠራ ፅንሰ ሀሳብን እንዲጎለብት በኢንሱቲትዩቱ በኩል የተጀመረው ተግባር በሀገር አቀፍ ደረጃ የሥራ ፈጠራ ውጤት እንዲጨምር ያደርጋል።

ሰዎች በሚሠሩባቸው የግልም ሆነ የመንግሥት ተቋማት ውስጥ ኃላፊነት ወስደው ሌላ አካል ከውጪ ይጠይቁኛል ብለው ሳይጠብቁ ሥራቸውን እንዲያከናውኑ ያስችላቸዋል። ይህ ደግሞ በሀገር አቀፍ ደረጃ የሚጨምረው አሴት ይኖራል። እንዲህ ዓይነት ሰዎች በብዙ ቁጥር ደግሞ ፕብሊክ ስርቪስ ውስጥ ያለው ሥራና አሠራሮቹ በየዓመቱ እየተሻሻሉና እየተቀላጠፈ ይሄዳል። ይህም የተደሰተና የለማ ማግባባትን እንዲፈጠር ያደርጋል።

ተገልጋዮች ችግራቸውን አይቶ መፍትሔ ሰጪ ትውልድ እንዲያገኙ ያግዛል። በተመሳሳይ የመንግሥት ሴክተር ውስጥ የሚሠሩ ሠራተኞች በተለይ ለግሉ ዘርፍ ሥራ ፈጣሪዎች ምቹ ሁኔታ እንዲፈጥሩ ያደርጋል። ለዚህ ደግሞ ትልቁን ኃላፊነት መንግሥት ይወስዳል። የድህነትና የሥራ አጥነት ችግርን በመቅረፍ ረገድም ሚናው የጎላ ነው።

አሁን ላይ የሚታየውን የውጪ ምንዛሪ እጥረትን መቅረፍ የሚቻለውም የሥራ ፈጠራ እንቅስቃሴዎች በብዛት ሀገሪቱ ላይ ሲኖሩ ነው። የሥራ ፈጣሪዎች ቁጥር ሲበዛ ደግሞ ምርታማነት ይጨምራል፤ የሀገሪቱ ዓመታዊ የተጣራ ምርት በየዘርፉ ይሰፋልም። ከዚህ ባለፈ ሥራ አጥነት ይቀንሳል። ወደ ሀገር ውስጥ የሚገባን ምርት በሀገር ውስጥ መተካትና የሚወጣውን የውጪ ምንዛሪ ማዳን ያስችላል። እንዲሁም ወደ ተለያዩ ሀገራት የተለያዩ ምርቶቻቸውን የሚልኩ ኢንተርኔት-ይዘቶች ይበዛሉ። ይህ ደግሞ አሁን የሚታየውን የውጪ ምንዛሪ ችግርን ያሻሽላል። በዓለም አቀፍ ደረጃ የሀገሪቱ ተወዳዳሪነትም ከፍ እንዲል ያደርጋል።

የኢንተርኔት ሲቲ ልማት ኢንሱቲትዩት በቅርቡ ባዘጋጀው የሁለት ዙር የሥራ ፈጠራ ስልጠና ከሥራና ከህሎት ሚኒስቴርና ከመስፍን ቆላማ አካባቢዎች ሚኒስቴር ጋር በተደረገ የመግባቢያ ስነድ ስምምነት 60 የሚሆኑ ከፍተኛና መካከለኛ አመራሮች እንዲሁም በዝቅተኛ ደረጃ የሚገኙና በተለያዩ የሥራ ዕርከኖች ላይ የሚገኙ ወጣት ሠራተኞች ተሳትፈውበታል።

ፎቶ፡ በአስናቀ ጸጋዬ



# የምድር በረከት

## የማዕድን ዘርፍ ፀጋዎችና የማዕደራዊ ተግዳሮቶች

### ስምስም መንግሥቱ

ኢትዮጵያ በማዕድን ሀብቷ ትታወቃለች። ለኢንዱስትሪዎች ግብዓቶች የሆኑ ማዕድናትና አሴት የተጨመረባቸው የማዕድን ውጤቶችን በስፋት ጥቅም ላይ እያዋለች የምትገኘው ግን ከውጭ በማስገባት ነው። ለአዚህም በየዓመቱ በቢሊዮን ዶላር ወጭ እንደምታደርግ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

በአሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ የሚሰተዋለው የምርትና አገልግሎቶች ዋጋ መናር ደግሞ የኢኮኖሚ አቅሚን እየተፈታተነው ይገኛል። በቂ የውጭ ምንዛሪ አቅም ባለመኖሩ ግብዓቶቹን በሚፈለገው መጠን ወደ ሃገር ውስጥ ማስገባት የማይቻልበት ሁኔታም እየታየ ነው። ይህ ደግሞ በግንባታው ዘርፍ እስከ ከፍተኛ ደረጃ የሚገኙ ፕሮጀክቶች ለሰሚንቶ፣ በብረት፣ ለግንባታ ማጠናቀቂያዎችና ሌሎችም አስፈላጊ የሆኑ የማዕድን ውጤት ግብዓቶች ዋጋ መናር ሥራዎች እንዲጎተቱ ምክንያት እየሆነ ነው።

የሃገሪቱ የኢኮኖሚ ዋልታ ለሆነው የግብርናው ዘርፍ የሚውለው የማዕድን ውጤት የሆነው ማዳበሪያም አቅርቦት ችግር ይስተዋልበታል። ለማዳበሪያ ግብዓት የሚሆን የማዕድን ሀብት ሃገር ውስጥ በበቂ መጠን እያለ ጥቅም ላይ ባለመዋሉ ግዥው ከውጭ ይፈጸማል። ዓለም ላይ ያለው የማዳበሪያ ዋጋ ደግሞ እየናረ መሆኑን መረጃዎች ይጠቁማሉ።

ሃገሪቱ በአዚህ ሁሉ ቁጭት ውስጥ ሆና እንደ ማዳበሪያ ፋብሪካ ያሉትን ለመገንባት ከፍተኛ መጠን ያለው ሀብት መደባ ጥረት ብታደርግም ሊሳካላት አልቻለም። በአዚህና በመሳሰሉት ችግሮች ሳቢያ የማዕድን ዘርፍ የሚፈለገው ደረጃ ሊደርስ አልቻለም።

ሃገሪቱ ከራስዋ አልፎ ለውጭ ገበያ በማዋል የውጭ ምንዛሪ ግዥን በማሳደግ መጠቀም የሚያስችላት የምድር ውስጥ ፀጋ ቢኖራትም፣ ባለመልማቱ የተነሳ የውጭ ናፋቂ ሆና ቀጥላለች። የሚገርመው ደግሞ በውጭ ምንዛሪ ወደ ሃገር የምታስገባው ለግብዓትነት የሚውል የማዕድን ውጤት በከፍተኛ የጥራት ደረጃ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ ሆኖ በሃገር ውስጥ ግብዓት መጠቀም ውስጥ አለመገባቱ ነው፤ ይህም የማዕድን ዘርፍን የሚመራውን አካል ጭምር ቁጭት ውስጥ ከትቶታል።

ይህን ቁጭት ወደ ተግባር ለመለወጥ ማዕድን ሚኒስቴር ማዕድናትን የማስጠናት ፣ አዋጭነታቸውን የማስጠገንም ጥናት እንቅስቃሴውን አጠናክሯል። ዘርፉን ወደፊት ሊያራምደው የሚችል ፖሊሲ ከመቅረጽ አንስቶ የተለያዩ ተግባራትን እየከናወነ ይገኛል።

የማዕድን ሚኒስትር ኢንጂነር ታክለ አማ የሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱን የ2014 በጀት ዓመት የዘጠኝ ወራት የእቅድ አፈጻጸም እና ወደፊት መከናወን ስላለባቸው ተግባራት ባለፈው ማክሰኞ ለሕዝብ ተወካዮች ምክርቤት ሪፖርት ባቀረቡበት ወቅት በዓለም ላይ ተወዳዳሪ ለመሆን የሚያስችል የሃገር ኢኮኖሚንም የሚያሳድግ በአብዛኛው የኢትዮጵያ ክፍል ምድር ውስጥ አምቅ የማዕድን ሀብት ይገኛል ሲሉ ገልጸው፣ ኢትዮጵያ በማዕድን ዘርፍ የተጓዘችበት መንገድ የአሳቤ ችግሮችና ሳንካዎች ነበሩበት ሲሉ አስታውቀዋል።

እንደ ሚኒስትሩ ገለጻ፣ የተፈጥሮ ሀብትን እንደ ፀጋ ሳይሆን፣ እንደ ግጭት መንስኤ አድርጎ በመውሰድ፣ የጠራ አይታ ባለመኖሩና በመሳሰሉት ምክንያቶች ሀብቱ እያለ ግን እንደሌለ ተደርጎ ሲታይ ቆይቷል። የማዕድን ዘርፉን የሚመጥን ፖሊሲ ተቀርጾ ሥራ ላይ አለመዋሉ፣ ተቋማዊ አደረጃጀቱም ችግር ያለበት ከመሆኑ ጋር ተያይዞ ለአጠቃላይ ሃገራዊ ምርት ያለው አበርክቶ በዚያው ልክ ዝቅተኛ እንዲሆን እንዳደረገው ካለፉ የዕቅድ አፈጻጸሞች ሚኒስቴሩ ተገንዝቧል።

እንደ ሃገር የኢኮኖሚና የፖለቲካ መዋቅራዊ ለውጥ ከተደረገባቸው ካለፉት ጥቂት ዓመታት ወዲህ ግን የማዕድን ዘርፍ ከኢኮኖሚ ምሳሌዎች አንዱ ሆኖ ትኩረት አግኝቷል ያሉት ኢንጂነር ታክለ፣ በአስር ዓመቱ የሃገር በቀል የኢኮኖሚ ማሻሻያ መሪ እቅድ ላይም ከአምስቱ ምሳሌዎች መካከል አንዱ የማዕድን ዘርፍ መሆኑን ጠቅሰዋል።

ሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱም ተቋሙን በአዲስ መልክ ሲያደራጅ፣ የማሻሻያ ሥራዎችን ሲሠራ ሃገራዊ ዕቅዱንና የማዕድን ዘርፍ የሃገር ኢኮኖሚን መሸከም የሚችል መሆኑን ግምት ውስጥ በማስገባት መሆኑን አመልክተው፣ በዚህ መሠረትም ሚኒስቴሩ በ2014 በጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት፣ ወጪ ግዳጅን ማሳደግ፣ የገቢ ምርቶችን በሃገር ውስጥ መተካትና ለዜጎች የሥራ ዕድልን መፍጠር በሚሉ ሥራዎችን



ግንባታ ፀጋ

የማዕድን ሚኒስትር ኢንጂነር ታክለ አማ ከምክር ቤቱ አባላት የቀረቡትን ስብዘቶችን አስተያየቶች በገብዓትነት ወስደዋል ፣ ችግሮችን ለመፍታት የምክር ቤቱን ድጋፍ ጠይቀዋል።

ከፋፍሎ ማከናወኑን ያብራራሉ።

ኢንጂነር ታክለ እንዳብራሩት፣ ሚኒስቴሩ በዘጠኝ ወር አፈጻጸሙ ለውጭ ገበያ ከቀረቡ የወርቅ፣ ጊንግግና የኢንዱስትሪ ማዕድናት 458 ነጥብ 07 ሚሊዮን ዶላር ገቢ አስገኝቷል። ለወጪ ገበያ ከሚቀርቡት ማዕድናት በተጨማሪ ለሃገር ውስጥ ኢንዱስትሪዎችና ለግንባታ ዘርፍ የሚቀርቡ የተለያዩ ማዕድናት የሚገኙ ሲሆን፣ አራት ነጥብ ስድስት ሚሊዮን ቶን የኢንዱስትሪ ማዕድናት ምርት ለኢንዱስትሪዎች ቀርቧል።

የማዕድን ዘርፍ በብዛት፣ በጥራትና በዓይነት በሃገር ኢኮኖሚ ላይ አበርክቶ እንዲኖረው ሲሠራ የአካባቢው ማኅበረሰብ የዘርፉ ተጠቃሚነትም አልተዘነጋም። በዘጠኝ ወር የሥራ እንቅስቃሴ ለ126ሺ ዜጎች የሥራ ዕድል የሚፈጥር ተግባር ማከናወን ችሏል። ሚኒስቴሩ ጎን ለጎንም ከፍተኛ ልፋትና ጉልበት የሚጠይቀውን የማዕድን ዘርፍ ሥራ በቴክኖሎጂ የታዘገ እንዲሆን የፈጠራ ውጤቶች ወደ ሥራ እንዲገቡ እየደረገ ይገኛል።

ባለፉት ዓመታት በማዕድን ዘርፍ የሃገር ውስጥም ሆነ የውጭ የግል ኢንቨስትመንቶች ተሳትፎ በከፍተኛ ደረጃ እየጨመረ መሆኑንም አስታውቀዋል። ከተለያዩ ሃገሮች የሚቀርቡ በዘርፉ እንደሚገኙ ጥያቄዎች እያደጉ መምጣቸውን ገልጸው፣ ይህም ለማዕድን ዘርፉ ተስፋ ሰጪ መሆኑን ተናግረዋል።

ከኢንዱስትሪ ግብዓቶች አንዱ የሆነውና ለሰሚንቶ ፋብሪካዎች የኃይል ግብዓት የሚውለውን የድንጋይ ከሰል በሃገር ውስጥ ለመተካት ጥቂት ወራት ብቻ መታገስ እንደሚገባ ያስገነዘቡት ሚኒስትሩ፣ በሚቀጥለው በጀት ዓመት የድንጋይ ከሰል ከውጭ በግዥ ማስገባት እንደሚቆም ለምክር ቤቱ አረጋግጠዋል።

በአሁኑ ጊዜ በአድሚኒስቴራት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ፣ በደቡብና በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልሎች የድንጋይ ከሰል ለማምረት በፋብሪካ ግንባታ ላይ በሚገኙ ኩባንያዎች ላይ ተስፋ ተጥሏል ሲሉ ገልጸው፣ ኩባንያዎች ሥራቸው ሰምሮ እቅዱ እንዲሳካ የባለድርሻ አካላት ያላሰለሰ ትብብር እንዲያስፈልግ ሚኒስትሩ አስታውቀዋል።

በተመሳሳይ ለብረት ማዕድንም ትኩረት መስጠቱን ሚኒስትሩ ጠቅሰዋል። እንደ ሚኒስትሩ ማብራሪያ፣ በሃገር ውስጥ ብረት አምራች ፋብሪካዎች ቢኖሩም፣ ፋብሪካዎች በግብዓት በኩል ከውጭ ሃገር ከሚገባ ግብዓት የተላቀቁ አይደሉም። በሃገር ውስጥ የሚገኝ ጥሬ ዕቃን አይጠቀሙም። ክፍተቱን በመለየት በሃገር ውስጥ በመተካት የውጭ ምንዛሪ ውጭን ለማስቀረት ጥረት እየተደረገ ሲሆን፣ ችግሩንም በአጭር ጊዜና በረጅም ጊዜ ለመፍታት እየተሞከረ ነው።

የብረት ግብዓት አቅርቦት ችግርን ለመፍታት ሚኒስቴሩ በጊዜያዊነት የወሰደው የመፍትሔ እርምጃ በግንባታው ዘርፍ ላይም ሆነ በሥራ ላይ የሚገኙ ፋብሪካዎች በግብዓት እጥረት ሥራቸው እንዳይስተጓጎል፣ ከመከላከያ ሚኒስቴርና ከሌሎች መንግሥታዊ ተቋማት 386ሺ ቶን ስብርባሪ ብረቶች በመጠነኛ ዋጋ በግዥ እንዲያገኙ ተመቻችቷል። የውጭ ምንዛሪ የማግኘት ችግርም በመጠኑም ቢሆን እንዲፈታላቸው ተደርጓል።

ሚኒስቴሩ ዘላቂ መፍትሔ ብሎ ያስቀመጠው የሃገር ሀብትን መጠቀም መሆኑንም ኢንጂነር ታክለ ጠቁመዋል። የብረት ምርት አቅርቦትን ሙሉ ለሙሉ በሃገር ውስጥ ለመተካት ሚኒስቴሩ በአማራና በአድሚኒስቴራት ክፍተኛ የብረት ማዕድን ጥሬ ሀብት ከምችት መኖሩን የሚያሳይ የጥናት ሰነድ በማዘጋጀት የቅድመ አዋጭነት ግምገማ ጥናት እያከናወነ ይገኛል ብለዋል።

በጥናት የተገኙ የክምችት ናሙናዎችን በቤተሙከራ ውስጥ (ለብራቶሪ) የሚረጋገጥ ሥራ እየተከናወነ ሲሆን፣ ብረት ለማምረት የሚያስፈልጉ ጥሬ ማዕድናት ማለትም ብረት አዘል አለት፣ ኖራ ድንጋይ፣ የድንጋይ ከሰልና የመሳሰሉ መጠናቸውና የጥራት ደረጃቸው በቤተሙከራ መረጋገጡን ይገልጻሉ። በቀጣይ ማከናወን የሚጠበቀው የአዋጭነት ጥናት በማድረግ የዲዛይን፣ የቴክኖሎጂና የፋብሪካዎች የቦታ መረጣ ሥራ ማከናወን መሆኑን ያብራራሉ።

በሚኒስቴሩ እየተሠራ ያለው ሥራም ሆነ ሃገር ውስጥ ያለው ሀብት የብረት ኢንዱስትሪዎችን የሚመግብ፣ የግንባታው ዘርፍ የሚያጋጥመውን የግብዓት አቅርቦት ችግር የሚፈታ መሆኑንና ይህም ተስፋ እንደተጣለበት ነው ያመለክቱት።

የኢትዮጵያ የኢኮኖሚ ዋልታ የሆነው የግብርናው ዘርፍም በማዕድን ሀብት የግብዓት ውጤት የሚታገዝ በመሆኑ በዚህ ረገድም ሚኒስቴሩ ትኩረት መስጠቱን ነው ሚኒስትሩ የተናገሩት። ማዳበሪያ ለማምረት የሚያስፈልጉ እንደ ካሪቮኖም ፎስፊት ያሉ ጥሬ ግብዓቶች በምዕራብ ኢትዮጵያ የሰፈረደ ፖታሽየም ስራዎችን ደግሞ በሰሜን ምሥራቅ ኢትዮጵያ እንደሚገኝ ተረጋግጧል ሲሉ ጠቁመዋል።

አዋጅን ለማምረት የሚያስፈልገው የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት የማጥናትና የማረጋገጥ፣ ተስማሚ ቴክኖሎጂ የመለየትና የኢንቨስትመንት አዋጭነት ጥናት ሥራም እየተሠራ መሆኑን ነው የተናገሩት። የክምችት መጠን ግመታና ኢኮኖሚያዊ አዋጭነት ግምገማ እንዲካሄድም ዓለም አቀፍ የአማካሪ ጨረታ በማውጣት ከዓለም አቀፍ ኩባንያ ጋር የስምምነት ውል መፈጸሙንና ኩባንያው ይህን ሥራውን በአራት ወር አጠናቅቆ እንደሚያስረክብም ጠቁመዋል።

የማዕድን ሀብት በሁሉም የሃገሪቱ ክፍል የሚገኝ በመሆኑ ከተለያዩ ባለድርሻ አካላት ጋር በትብብር መሥራት ካልተቻለ የሚኒስቴሩ ጥረት ብቻውን ከዳር እንደሚያደርስ ይታወቃል። ሚኒስቴሩም ይህን ታሳቢ በማድረግ ከክልሎች በተለይም የማዕድን ሀብት በስፋት ከሚገኝባቸው የክልል ፕሬዚዳንቶችና የሥራ ኃላፊዎች ጋር በቅርበት እየሠራ መሆኑን ነው ሚኒስትሩ የተናገሩት። ግንኙነቱ መጠናከሩ ለኮንትራኖንድ ግድ ለተጋለጠው የማዕድን ዘርፍ፣ በዘርፉ ለሚሠራው ባለሀብት የፀጥታ ሥጋት እንዳይኖር ለማድረግ፣ በአጠቃላይ የተደራጀ የክትትልና ቁጥጥር ሥራ ለመሥራት ያግዛል ብለዋል።

እንደ አሳቸው ገለጻ፣ በአስካሁኑ የጋራ እንቅስቃሴም የወርቅ ምርት ኮንትራኖንድን ለመከላከል፣ እንዲሁም በተለያዩ ምክንያት ምርት ያቆሙ የማዕድን ኩባንያዎች ወደ ሥራ የማስገባት ተግባርም ከክልሎችና ከፀጥታ ተቋማት ጋር በትብብር መሥራት በመቻሉ መሻሻል ታይቷል።

ሚኒስቴሩ የማዕድን ዘርፍ ከሚገኝበት ውስብስብ ችግር ውስጥ ወጥቶ ለሃገር ኢኮኖሚ አበርክቶ እንዲኖረው ጥረት ሲደረግ ነገሮች አልጋ ባልጋ እንዳልሆኑም ይታወቃል። የማዕድን ዘርፍ በስፋት በሚገኝባቸው አካባቢዎች የፀጥታ ችግር መኖሩ፣ ሥራዎች የተከናወኑት በዘርፉ የሰለጠነ በቂ ባለሙያ አለመኖርና የመሳሰሉትን ተግዳሮቶች በመቋቋም ጭምር እንደሆነ ሚኒስትሩ በሪፖርታቸው አቅርበዋል። ክፍተቶቹን ለመሙላትም ከክፍተኛ ትምህርት ተቋማትና ከፀጥታ አካላት ጋር በጋራ በመሥራት ጥረት እየደረገ መሆኑን ነው ያስረዳት።

ሚኒስቴሩ በነዳጅና ተፈጥሮ ጋዝ፣ በወርቅ ምርትና ፍላጋ ሥራ ላይ ተሠማርተው በአቅዳቸው ባልተጓዙት ላይም እርምጃ በመውሰድ ሥራውን የማስተካከል ተልዕኮውን

መወጣቱን አስታውቀዋል። ከነዚህ ውስጥም የተፈጥሮ ጋዝ ልማት ላይ የተሰማራው ፖሊ ጂ.ሲ.ኤል የተባለ ኩባንያ፣ የወርቅ ምርት ፈቃድ የወሰደው ኪሬ ሜኔራልስ(ቱሉ ካፒ)፣ የመጨረሻ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እንደተሰጣቸው አመልክተዋል።

ፖሊ ጂ.ሲ.ኤል አራት የፍለጋ አንድ የልማትና ምርት ፈቃድ እንዳለው ጠቅሰው፣ ኩባንያው ፈቃድ ወስዶ በሠራባቸው 9 ዓመታት የሚጠበቅበትን ሥራ አለማከናወኑ በግምገማ መረጋገጡን አስታውቀዋል። በዚህም ሕዝብና መንግሥት ከፍተኛ ተስፋ የጣለበትን የተፈጥሮ ጋዝ ልማት በተያዘለት ጊዜ እውን እንዳይሆን እንቅፋት መፍጠሩን ያመለክቱት ሚኒስትሩ፣ ኩባንያው ያለበትን የፋይናንስና የቴክኒክ አቅም ውስንነት እስከ በጀት ዓመቱ ማጠናቀቂያ ድረስ ካለሚሉ ስምምነቱ የሚቋረጥ ስለመሆኑ የመጨረሻ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እንደተሰጠው ተናግረዋል።

ሚኒስትሩ በአፋር ክልል ዳሎል የፖታሽ የማዕድን ለማልማት ሚራክል ያራ ዳሎል እና ሰርከም ሚኒራልስ የተባሉ ሰነት ኩባንያዎች የሥራ ፈቃድ ቢወስዱም፣ በመሠረተ ልማት አለመሟላት ሥራቸውን እያከናወኑ አለመሆናቸውንም ለምክር ቤቱ ገልጸዋል። እንደ መንገድና መብራት ያሉ መሠረተ ልማቶችን ማሟላት ከሚኒስቴሩ አቅም በላይ መሆኑን ጠቅሰው የምክር ቤቱን እገዛ ጠይቀዋል።

የሚኒስቴሩን ሪፖርት ያደመጡት የምክር ቤቱ አባላት የተለያዩ ጥያቄዎችንና አስተያየቶችን አንስተዋል። ከቀረቡት ጥያቄዎች መካከልም በግንባታው ዘርፍ በተለይም የግንባታ ግብዓቶችን መጠንና ሥርዓትን ለመጨመር ስለተሠሩ ሥራዎች፣ በዙጠኛ ሁኔታ መንገድና የገንዘብ አቅም የማይጠይቁ በቀላሉ ማምረት በሚቻልባቸው እንደ አሸዋ ያሉ የማዕድን ግብዓቶች ላይ የሚሰተዋለው የዋጋ ንረት ከምን የመነጨ ነው ሲሉ ጠይቀዋል።

የሃገር ውስጥ የብረት-ብረት ኢንዱስትሪ ልማት በጣም ደካማና ኢኮኖሚውን የማይደግፍ ሆኖ ስለመቆየቱና ያለውን የብረት ማዕድን ሀብት በተደራጀና በተቀናጀ ለመጠቀም እየተሠራ ስላለው ሥራ፣ የሰሚንቶ ፋብሪካዎች የማምረት አቅም ከ58 በመቶ በላይ ያለመብለጠና የዋጋ ንረትን የሚያስከትሉ ሰው ሠራሽ ችግሮች የመኖራቸው ጉዳይ በሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ እንዴት እየታየ መሆናቸውን የተመለከቱ ጥያቄዎችም ቀርበዋል። የማዕድን ፍለጋ ላይ ለሚሠሩ ኩባንያዎች ፍቃድ ከመስጠት በፊት የመሥራት አቅማቸውን ለመለካት የተቀመጠው መስፈርት ምን ያህል የተጠና ነው የሚሉ ጥያቄዎች ቀርበዋል።

ሚኒስትሩም ጥያቄዎቹንና አስተያየቶቹን ተገቢነት ያላቸው ሲሉ ገልጸው፣ ማብራሪያዎችን ሰጥተዋል። አብዛኞቹን አስተያየቶችንም ሚኒስቴሩ በግብዓትነት ወሰዶ እንደሚሠራባቸው አስታውቀው፣ የምክር ቤቱንም ድጋፍ የሚጠይቁ፣ በፖሊሲና በአዋጅ የሚፈቱ ጥያቄዎችም እንዳሉ ተናግረዋል።

ሚኒስትሩ ምክር ቤቱ ቢገነዘበው ባሏቸው ላይም ማብራሪያ ሰጥተዋል። እንደ አሳቸው ገለጻ፣ ሃገር ውስጥ ያለው የድንጋይ ከሰል ጥራት የለውም በሚል ከውጭ እንዲገባ ግሬት ይደረግ ነበር። በተግባር ሲረጋገጥ ግን የሃገር ውስጥ የከሰል ድንጋይ ከውጭ ከ



መዝናኛ

# የብዕር ጠብታ

## ውበት ሀሰት ነው

በትረ ሙሴ (መልክ ኢትዮጵያ)

ከአንቅጫ ነቅታ ስልጣን ስታየው ማቲ አራት ጊዜ ደውሎ ነበር። ከዚህ በፊት እንዲህ እንደ አሁኑ በጠዋቱ ነቅታ ስልጣን ስታየው የምታውቀውም የማታውቀውም ብዙ ስልክ ተደውሎ ነበር የሚጠብቃት። አሁን ከማቲ በቀር ማንም የሚደውልላት የለም። እነዚህ በውበቷ ተስበው ጠዋትና ማታ ስልጣን የሚያጨናንቁት ወንዶች አሁን ላይ ከውበት ሌላ ምንም እንደሌላት ሲያውቁ ሸሽተዋታል። ነፍስ ወበት ብቻ ከሆነች እንዲህ እንደ አሳ በትልቅ አለም ውስጥ ባይተዋር እንደሆነች አሰበች። ልብ ከትህትና እኩል ማፍቀርን ካልጨመረ፣ አእምሮ ከማሰብ እኩል ማገናዘብን ካልደመረ ሰውነት ትርጉም አልባ ነው ስትል ከአልጋዋ ላይ ተነሳች። ብዙ ሰዎች፣ ብዙ ታሪኮች፣ ብዙ መፈለጎች የከበቧት ነፍስ ራቁትነት ሲውጣት ህመሙ ምን ያክል እንደሆነ አያሰበች ወደ መታጠቢያ ቤት አመራች። ከሁሉም የሚበልጠው ህመሟ ግን ማቲም ውበት ብቻ ነበረ ብሎ ከተዋት ነው። ማቲ ፊት ውበት ብቻ ያላት ሴት እንዳትሆን የተቻላትን ሁሉ እየሞከረች ነው። አለም ላይ ውበት ብቻ እንደሆነች ሴት አስቀያሚ እንደሌለ ያወቀችው ሁሉም ከተዋት በኋላ ነው። ውበት ዋጋ የሚያወጣው በእውቀትና በምክንያታዊነት ሲታደብ እንደሆነ የገባትን ያክል ምንም ገብቷት አያውቅም። ግን እንዴት ብላ ከውበት አስተሳሰብ መላቀቅ እንዳለባት አታውቅም። እንዴት ብላ ውበት ብቻ ያልሆነች ሴት መሆን እንዳለባት አታውቅም። እንዴት ብላ ውበቷ ውስጥ እውቀት፣ ሴትነቷ ውስጥ ትህትና ማብቀል እንዳለባት አታውቅም። የኖረችው ስለውበት ብቻ እየሰበች ነው። ያደገችው ውበቷ ሁሉን ነገር እንደሚሰጣት እየተነገራት ነው። ታዲያ ይቺ ሴት በአለም ላይ ለአሳ የሚሆን ምን ስፍራ አላት?

ከመታጠቢያ ቤት መልስ መስተዋቱ ፊት ተገተረች።

### መስተዋቱ ፊት በምታየው በራሷ ውበት መደነቅ ጀመረች። ልቅም ያለች ቅንጅ ሆና ፍቅረኛ ማጣቷ ሳቋን ስመጣው። እንደ ዛሬ ስናዳጅ ሳቋ ስቃ አታውቅም። እየተናደደች ሳቋች። ማሸላ ሲያር ይስቃል እንደሚባለው እንደሚባለው

ልቅም ያለች ቅንጅ ሆና ለምን መስተዋት እንደምትወድ ይህም ይገርማታል። ፊቷን በመስተዋት ሳታይ፣ ጸጉሮቿ ላይ አርቴፊሻል ሳትቀጥል፣ አይኖቿን ቅንድቦቿን ሳትካልና ሳትቀንድብ እንደ ርምጃ ተራምዳ አታውቅም። እንብርቷን ሳታሳይ፣ ገላዋን ሳትገልጥ ለብሳ አታውቅም። ታክሲ ላይ ሳትጨቃጨቅ፣ መንገድ ላይ ገፋኸኝ ብላ ከአንዱ ጋር ሳትሟገት ገብታ አታውቅም። ይህ ባህሪዋ ከብዙ ጻደኞቿ ጋር ሲያጋጫት ነበር። ይህ ባህሪዋ ቅንጅ ብቻ እንዳደረጋት ገና አልደረሰችበትም። ከብሯን ሀይለኝነት ውስጥ ነው ፈልጋ የምታገኘው። በትህትና መከበርን፣ በይቅርታ ከፍ ማለትን አታውቀውም። በመተው መብላጥን፣ አይቶ በማለፍ መላቅን አልደረሰችበትም። በቃ ከአውቀትና ከጥበብ የተካሄደች ቅንጅ ብቻ ናት።

መስተዋቱ ፊት በምታየው በራሷ ውበት መደነቅ ጀመረች። ልቅም ያለች ቅንጅ ሆና ፍቅረኛ ማጣቷ ሳቋን አመጣው። እንደ ዛሬ አናዳጅ ሳቋ ስቃ አታውቅም። እየተናደደች ሳቋች። ማሸላ ሲያር ይስቃል እንደሚባለው

እያረረች ሳቋች። ነፍስ በውበት ብቻ አትቆነጅም፣ ሰውነት በመልክ ብቻ አይጎመራም። ማሰብ የሌለበት ሰውነት ፍሬ እንደሌለው ዛፍ ነው ሲል ከየት እንዳመጣው እንጃ አእምሮዋ ሹክ አላት። ግን አትማርም። ግን ለመለወጥ አትዘጋጅም። ብትማር ኖሮ በውበቷ በኩል ገቡ በርካታ አስተማሪ ታሪኮች ነበሯት። ግን ራሷን መፈተሽ አትችልበትም።

መስተዋቱ ላይ እንዳፈጠጠች ራሷን ማሰማመር ጀመረች። አይኖቿን ኩላ፣ ቅንድቧን ስላ፣ እንብርቷን ያሳየ፣ ገላዋን የገለጠ ዘመነኛ ልብስ ለብሳ ማቲ ጋ ደወለች።

የኔ ፍቅር! ሲል ስልኩን አነሳው። ሰትደውልልኝ ተኝቼ ነበር... አንቅልፋም... አላት። ቶሎ ነይልኝ ናፍቆኸኛል... ምንም ብታውራ ከኔ የሚበልጥ ስሜት የለህም። የማፈቅርህ፣ የምናፍቅህ ከዚህ በኋላ በማይደገም ስሜት ነው አለችው።

አንቺ በማይደገም እኔ ግን ሆኖ በማያውቅ የፍቅርና የናፍቆት ስሜት ነው የተጣበኩሽ ሲል መለሰላት። ጥረኛ ነህ... የኔ ፍቅር ቶሎ ነይልኝ... እሺ እመጣልህለው... እየወጣሁ ነው ብላ ቶሎ ልትሄድላት ስልኩን ዘጋችው።

ዛሬ ቀኑን ሙሉ ከማቲ ጋር ነው የሚያሳልፉት። ቅዳሜ መጥቶ ሳይገናኙ ቀርተው አያውቁም። በተለይ ከሰኔት ሲሆን ሁሉም ነገር ሌላ ነው። ከቤት ወጣች... ከቤት ስትወጣ ስለራሷ እየሰበች ነበር። በዚህ ቀንጅናዋ ፍቅረኛ ማጣቷ ይገርማታል። ቅንጅናዋ ብዙ ነገር ሲሰጣት ታማኝ ወንድ ግን አልሰጣትም። ወደ ህይወቷ የመጡ ወንዶች ሁሉ እያፈቀረቻቸው የተለዩዋት ናቸው። ከውበቷ እኩል፣ ከሸቅርቅርቷ እኩል ወንዶችን ሁሉ የሚያሸሽ የሆነ ያልደረሰችበት ጉድፍ ያላት ይመስላታል።

# ዓለም አቀፍ

## የሩሲያ ወታደሮች ሰብሮዶነስክ ከተማን ስመዶዝ ተቃርበዋል

ወራትን ባስቆጠረው የሩሲያና የክሬን ጦርነት ወደ ሰብሮዶነስክ ከተማ የሚወሰደውን አውራ ጎዳና ለመቆጣጠር ኃይል ጦርነት እየተደረገ ነው።

ሩሲያ ይህን ከተማ ለመቆጣጠር ተቃርቦያለሁ ብትልም እንደ ከፍተኛ የክሬን ባለሥልጣን ነገሩን አስተባብለዋል። ይህ ጎዳና የክሬን የምትቆጣጠራቸውን ከተሞች ሩሲያ ከያዘቻቸው ከተሞች ጋር የሚያገናኝ ከፍ ያለ ወታደራዊ ዋጋ ያለው ነው።

“ለሃንስክ አልተቆረጠችም” ብለዋል። ሰርሂይ ሃይዳይ የተባሉ የክሬን ወታደራዊ ባለሥልጣን አሁን ጦርነቱ እየተደረገ ያለው በምሥራቅ ክፍል ሰብሮዶነስክ ከተማ አቅራቢያ ነው።

ከተማዋን ለመቆጣጠር ታዲያ የባከሙት አውራ ጎዳናን መያዝ በቂ ነው።

ጦርነቱ ያየለውም ለዚሁ ነው።

እኚህ የክሬን ባለሥልጣናት ይህን ቁልፍ መንገድ ለመያዝ ከፍ ያለ ጦርነት እየተካሄደ እንደሆነ ግን አልሸሸኑም።

ሰብሮዶነስክ በቀን ለ24 ሰዓት በአየርና በምድር ኃይል እየተደበደበች ትገኛለች። ማክስኞ ዕለት በነበረ ጥቃት 6 ሰዎች ተገድለዋል ብለዋል።

ሩሲያ ከዚች ከተማ ቅርብ ያለችውን ሊቻንስክ ከተማን ከተቆጣጠረች ሙሉ የሉሃንስክ ከተማን በእጇ ታስገባለች ተብሎ ይጠበቃል።

የሉሃንስክ አካባቢ አስተዳዳሪ የሩሲያ ወታደሮች ገጸሃንን ዓላማ አድርገዋል ሲሉ ይከላሉ።

በሰብሮዶነስክ ብቻ ነፃህ ነዋሪዎች በመጠለያ ውስጥ ይገኛሉ።

“ከተማዋን መቆጣጠር ሲያቅታቸው ከተማዋን ማጥፋትን መረጡ” ሲሉም ከሰዋል አስተዳዳሪው።

ሩሲያ በክሬን ወረራ ከከፈተች ሦስት ወራት በያልፍም ፈጣን ድል አልቀናትም።

የብዙ ወታደራዊ ተንታኞች ግምት ሩሲያ የምትፈልጋቸውን ግዛቶች በአጭር ጊዜ እጇ ከማስገባት

የሚያቆማት ኃይል የለም የሚል ነበር።

ለሩሲያ ግስጋሴ መገታት አንዱና ዋነኛው ምክንያት የሩሲያ ወታደሮች የመዋጋት ፍላጎት ዝቅተኛ መሆንና በተቃራኒው የክሬን ወታደሮች በከፍተኛ ወኔ እየተዋጉ በመሆኑ ነው ይላሉ ተንታኞች።

ሩሲያ በክሬን ዋና ከተማ ኪየቭ አቅራቢያ ከበባ በመፈጸም በመጀመሪያዎቹ የጦርነቱ ሳምንታት ፈጣን ድል ታደርጋለች ተብሎ ሲጠበቅ ነው ጦርነቱን ሙሉ በሙሉ ወደ ምሥራቅ ክፍል ለማድረግ ከሰሜንና ምዕራብ ክፍልን ያፈገፈገችው።

በዚህ ጦርነት ሩሲያ በሺህ የሚቆጠሩ ታንኮችና ወታደሮችን እንዳጣች እየተነገረ ነው።

የሩሲያ ብሔራዊ ቴሌቪዥን ትናንት ለመጀመሪያ ጊዜ ቪላድሚር ፑቲን ሞስኮ ሆስፒታል ሄደው የቆሰሉ ወታደሮችን ሲያገግሩ አሳይቷል።

በዚህ ለአጭር ሰዓት በቆየው ተንቀሳቃሽ ምሥል ፑቲን ለአንድ የቆሰለ ወታደር “አባትህ ባንተ ይኮራል” ሲሉ ይሰማል።

ፕሬዚዳንት ዘላንስክ በበኩላቸው በምሥራቅ ክፍልን ሁኔታዎች እጅግ እየከፉ መምጣታቸውን ተናግረዋል።

ሩሲያ ትኩረቷን ሙሉ በሙሉ ወደ ምሥራቅ ብታደርግም ከትናንት በስተቀር ከባድ የተባለ የሚሳይል ጥቃት ወደ ደቡባዊቷ ከተማ ዛፖሪቫያ አስወንጭፋለች።

ከ60 በላይ ቤቶችና የገበያ ማዕከላትንም አውድማለች። ቪላድሚር ፑቲን፣ ሩሲያ አሁን ከክሬን በያዘቻቸው አካባቢዎች ያሉ ነዋሪዎች የሩሲያን ፓስፖርት በቀላሉ እንዲያገኙ የሚያስችል ረቂቅ ሕግ አጽድቀዋል።

ይህም ሩሲያ በረኸም ጊዜ የክሬንን ለማጠቃለል ያላትን ትልም ያሳባቀ ሆኗል።

በ2014 ከሩሲያ ቁጥጥር ሥር የዋሉት ዶኔትስ እና ሉሃንስክ አካባቢዎች ራሳቸውን የሩሲያ ሪፐብሊክ አድርገው ነው የሚመለከቱት።

ሩሲያ በዚህ አካባቢ ለሚኖሩ ስምንት መቶ ሺህ ነዋሪዎች ፓስፖርት አድላለች።



## ከአፍሪካ ጋር ያላት ትብብር በዲፕሎማሲው መስክ ሁልጊዜ ቅድሚያ የምትሰጠው መሆኑን ቻይና ገለጸች

አዲስ አበባ :- ቻይና በዲፕሎማሲዋ ቅድሚያ የምትሰጠው ከአፍሪካ ጋር በትብብር መሥራት መሆኑን የሀገሪቷ የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዋንግ ዩ ገለጸ።

ዋንግ ዩ ይህን ያሉት በሲጂንግ በተከበረው 58ኛው “የአፍሪካ ቀን” ክብረ-በዓል ላይ ነው።

በአውሮፓውያኑ የቀን አቆጣጠር 1963 የተቋቋመው የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ምሥረታ የሚታሰብበት “አፍሪካ ቀን” እየተከበረ ይገኛል። ዋንግ ዩ “የአፍሪካ ቀን” የአፍሪካ ብቻ ሳይሆን አንድነታችንን እና ትብብራችንን የሚያንጸባርቅ የእኛም ቀን ነው ብለዋል።

ሚኒስትሩ፣ ቻይና እና አፍሪካ ለሉዓላዊነታቸው እና ለነጻነታቸው ብሎም ለክብራቸው መታገላቸውን አውስተው፣ በቀጣይም እርስ በእርስ በመደጋገፍ

ከአለባበሷ እኩል፣ ከዝነጣዋ እኩል የቀረባትን ሁሉ የሚያርቅ የሆነ ገሬ ተፈጥሮ ያላት ይመስላታል። እንደዚህ ባይሆን እማ በዚህ ልክ በፍቅር ርህብ አትራቆትም ነበር። እንደዚህ ባይሆን እማ በዚህ ልጅ በወንድ ልጅ አትቀጣም ነበር። ከሁሉ በኋላ የፍቅር ትርጉሙ፣ የመኖር አጣ ፈንታው ይሰወርባታል። ነፍስ ፍቅር ከሌላት ዋጋዋ ምንድነው? ስትል ራሷን ትጠይቃለች።

በግንኙነቷ በራሷ ላይም ሆነ በሌሎች ላይ ጥፋት ላለመስራት ሳትደነቃቀፍ በዝግታ ለመራመድ ሞክራ ታውቃለች። ግን ስህተት ላለመስራት በዝግታ የተራመደችባቸው መንገዶች ሁሉ ያዳለጧት ነበሩ። ወደ ህይወቷ የመጣን ወንድ ለማቆየት ስትል በዝግታ አሰባ፣ በጥንቃቄ አውርታ ታውቃለች። በፍቅር ርህብ የጠወለገች ነፍሷን ለማለምለም ስትል ሁሉንም እሺ፣ ሁሉንም ልክ ነው ስትል ተቀብላ ነበር። እየቀረቡ የሚሸጧትን ወንዶች ለማኖር ስትል ያልሆነችውን ሆና ነበር። እነዚህ ሁሉ ግን የምትፈልገውን ሊሰጧት አልቻሉም። ከብዙ ፍለጋና ከብዙ እንግልት በኋላ ማቲ ከሚባል ልጅ ጋር ተዋወቀች። ማቲ ወደ ህይወቷ እስከገባበት ጊዜ ድረስ የፍቅር ድርቅ መቷት ነበር። አሁን ማቲን ላለማስቀየም፣ ማቲን ላለማስከፋት ስትል ነው የምትኖረው።

የሰው ልጅ በውበቱ ውስጥ ጥበብ፣ በሰውነቱ ውስጥ ርህራሄ ከሌለው አውሬ ነው። የሰው ልጅ በልቡ ውስጥ ፍቅር፣ በአእምሮው ውስጥ በጎ ሀሳብ ከሌለው አንስሳ ነው። ሰው ከአካላዊ ስልጣኔ ርቆ አእምሮአዊ እስካልሆነ ድረስ ከውበት ባርነት መላቀቅ አይችልም ስትል በራሷ ነውር ራሷ ላይ ፈረደች። በቀጣይ ህይወቷ ሴት ሆና፣ በውበት ውስጥ ሳይሆን በእውቀት ውስጥ ለመፈጠር እየማለች ከቀጠሯቸው ቦታ ደረሰች። እሳ ስትደርስ ማቲ አልነበረም... ልትደውልለት ስልኩን ስትጎረጉ...

የሆነ እጅ ከኋላ በኩል ፊቷ ላይ አርፎ ማንኛ? አላት ማቲ እንደሆነ አውቃለች... ደስ አላት። ለዚህ ሰው ስትል ራሷን አፍርሳ መስራት አለባት... ማቲ ከተዋት ሰው እንደማትሆን ታውቃለች። እጁን ከፊቷ ላይ አንስቶ ደረቱ ላይ ሲያሳርፉት አካሏን ጥላ በአእምሮዋ ለመኖር ለራሷ እየማለች ነበር።



